

CUPRINS

Fonduri nerambursabile pentru tinerii fermieri

pagina

6

Înființarea Companiei Aeroportuare Banat, analizată de Ministerul Transporturilor

pagina

16

Președintele Traian Băsescu

a vizitat județul Timiș

pagina

3

Președintele Traian Băsescu s-a aflat, în 3 octombrie, în județul Timiș, unde a avut întâlniri cu autoritățile locale, cadre didactice și oameni de afaceri, dar s-a întâlnit și cu timișenii prezenți la "Târgul de produse tradiționale, ecologice și meșteșugărești din Banat" de la Muzeul Satului Bănățean și cu fermierii din zona Sânnicolau Mare. Prezența sa în micul oraș timișean s-a finalizat cu un moment important: anunțarea candidaturii pentru un nou mandat, anunț făcut pe nepregătite, după cum a afirmat șeful statului.

Festivalul Fanfarelor, ediția a VII-a, septembrie 2009

pagina

13

Orașul Timișoara poate deveni mai atractiv pentru turiști!

pagina

14

Pesac

Comuna care se bucură de libertate

Liviu Miloș

pagina

10

Saravale

"Am încercat să gospodărim cu chibzuință banii de la buget"

Liviu Petrișor

pagina

12

Sânpetru Mare

Bănățenii din Sânpetru Mare vor să aibă biserică ortodoxă

Viorel Popovici

pagina

6

Tomnatic

Comuna cu origini franceze își vrea înapoi tradițiile... germane

Dănuț Miculescu

pagina

9

Biblioteca Județeană Timiș în perspectiva activităților culturale

Interesul pentru trecutul istoric și cultural al Banatului este firesc pentru o instituție care deține un bogat patrimoniu de tipărituri, reconstituind sub diverse aspecte etape ale vieții ce pulsa altădată în acest spațiu geografic. Pentru ca aceste documente, multe dintre ele uitate, să reîntre în circuitul public, se organizează manifestări la care sunt invitați specialiști din diverse domenii ale culturii (literatură, istorie, muzică, arte plastice etc.). Privit din aceste unghiuri, trecutul Banatului se recompune cu fidelitate.

Un exemplu în acest sens îl reprezintă sesiunea de comunicări științifice organizată cu ocazia Zilei Timișoarei. Cuvântul de întâmpinare rostit de Răzvan Hrenoschi, șeful Serviciului Relații Publice al Consiliului Județean Timiș, în care domnia sa a reiterat sprijinul instituției ce-o reprezintă, pentru manifestări de acest gen, a fost urmat de intervențiile managerului Muzeului Banatului, Dan Leopold Ciobotaru, și de cea a președintelui Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Timișoara, Cornel Ungureanu. Ambele luări de cuvânt au reprezentat câte o incursiune în trecutul cultural al Timișoarei, în cazul primului vorbitor, din perspectivă istorică, în cazul celui de al doilea, din perspectivă literară. Nimic mai firesc într-o bibliotecă decât lansările de carte. Este ceea ce s-a întâmplat în continuarea acestei manifestări, atunci când publicul participant a avut prilejul să-l asculte pe Florin Drașoveanu, cercetător la Muzeul Banatului, prezentând Seria nouă Arheologie – Istorie XVI, 2008, a prestigioasei publicații Analele Banatului. A fost urmat de Vali Corduneanu și Vasile Dudaș, cu un volum scris în colaborare și intitulat: "Prefecții județului Timiș-Torontal 1919-1949", carte tipărită la Editura Marineasa. Prin noutatea informației aduse, volumul completează o pagină rămasă până acum albă dintr-o perioadă istorică agitată și mult controversată.

Sesiunea de comunicări desfășurată în continuare a reunit cercetători de la Muzeul Banatului, Mitropolia Banatului, Renașterea Bănățeană, Biblioteca Județeană Timiș, care prin intervențiile lor au reconstituit filmul evenimentelor petrecute în Timișoara în urmă cu 90 de ani. Evenimente și personalități culturale și politice, care au făcut

istorie pe aceste locuri în acea vreme, au prins din nou viață sub puterea evocărilor. Așa cum se întâmplă de obicei, participanții au putut viziona și o expoziție cu fotografii de epocă, realizată de Biblioteca Județeană Timiș în colaborare cu Muzeul Banatului.

Secția de Artă, cunoscută pentru numărul mare de manifestări organizate, a găzduit în primele zile ale lunii septembrie, la noul sediu din Piața Mărăști, o expoziție de fotografii grupate sub genericul "Amurgul culorilor". Fotografii au fost realizate de Cornel Drinovan, președintele Asociației Ziariștilor din Spania, director al revistei Origini România, din Madrid. Vernisată de lector univ. Gheorghe Șvaițer, expoziția s-a bucurat de interesul unui public numeros, preocupat deopotrivă de arta fotografică, dar și de viața comunității românești din Spania. Suflul acestei reușite acțiuni a fost colegul nostru Emeric Vamos.

Nu putem încheia această sumară trecere în revistă a activităților cu publicul desfășurate la Biblioteca Județeană fără a înregistra și manifestările organizate la American Corner, o altă secție a instituției noastre deosebit de activă în atragerea cititorilor prin diverse forme de activități cu largă adreșabilitate. Dintr-o paletă largă de activități, amintim întâlnirea lunară a Asociației Seniorilor din Municipiul Timișoara desfășurată și în luna septembrie după graficul stabilit, antrenând în realizarea de manifestări culturale elevi, studenți și cadre didactice. Tot aici a mai avut loc și o întâlnire cu unii dintre elevii Școlii Generale nr. 14 care, însoțiți de profesorii lor, au asistat la un film documentar în limba engleză, referitor la școlile gimnaziale și liceale din SUA. Un bun prilej de a intra în contact cu realități puțin cunoscute la noi.

Aquilina BIRĂESCU

Subprefecți schimbați

În cadrul ședinței de guvern din 3 octombrie, s-a luat decizia de schimbare a subprefecților din Timiș. Astfel, mandatele lui Călin Dobra și Eugen Dogariu au fost încetate. În aceeași ședință, s-a decis aplicarea mobilității pentru Zoltan Marossy din funcția publică de inspector guvernamental în funcția publică de subprefect al județului Timiș. Cel de-al doilea subprefect numit, cu caracter temporar, pe funcția de subprefect este Codruța Botez, șefa Serviciului pentru verificarea legalității actelor, a aplicării actelor normative și conțencios administrativ din Prefectura Timiș.

A.S.

Centura Nord-Vest de ocolire a orașului Buziaș

Consiliul Județean Timiș este beneficiarul unei finanțări nerambursabile, din fonduri europene aferente Programului Operațional Regional 2007-2013, pentru proiectul de realizare a „Centurii Nord-Vest de ocolire a orașului Buziaș”, pe o lungime totală de 4,3 km. Întregul proiect are o valoare totală de 16.951.681 lei, din care costurile eligibile se ridică la suma de 16.037.546 lei. Obiectivul general este îmbunătățirea infrastructurii regionale cu scopul de a sprijini dezvoltarea economică, prin crearea cadrului optim necesar investitorilor interni și/sau străini și crearea de locuri de muncă durabile. Semnarea contractului de finanțare din fonduri europene a avut loc în luna aprilie 2009. Proiectul este în faza de implementare, fiind demarate activitățile necesare achiziționării serviciilor de asistență tehnică și a celor de supraveghere a lucrărilor. În acest sens, a fost publicat, în sistemul electronic de achiziții publice - SEAP - și în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, anunțul de participare la licitație pentru aceste servicii. Termenul de depunere a ofertelor a fost data de 5 octombrie a.c. J. L.

În primul semestru al acestui an, la Biroul Teritorial Timișoara al instituției Avocatul Poporului s-au înregistrat 130 de petiții, din care 75 formulate de bărbați și 55 formulate de femei.

Din totalul petițiilor primite, 83 de petiții au fost reținute spre soluționare, ceea ce denotă o mai bună asimilare a acestei instituții în rândul cetățenilor, a atribuțiilor și competențelor Avocatului Poporului în sfera relațiilor cetățean - instituții publice.

De asemenea, au fost soluționate favorabil 39 de dosare, 25 au primit răspuns negativ, 19 sunt în curs de soluționare, iar în 11 cazuri a fost

Numărul petițiilor, în creștere la Avocatul Poporului

declinată competența către instituția centrală a Avocatului Poporului pentru ridicarea de excepții de neconstituționalitate a unor legi sau ordonanțe ale Guvernului.

În ceea ce privește audiențele, în primele șase luni ale anului, 461 de timișeni, cărășeni și arădeni au apelat la serviciile Instituției Avocatul Poporului. În topul instituțiilor reclamate s-au situat primăriile, urmate de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și Casele de pensii.

Roxana MARCU

AUDIENȚE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Compartimentele de specialitate din aparatul propriu:

- în zilele lucrătoare între orele 10.00 - 14.00;

Registratura Consiliului Județean Timiș

- în zilele lucrătoare între orele 9.00 - 14.00;

Relații cu publicul

- în fiecare zi de luni, între orele 8.00 - 18.30

- în zilele de marți, miercuri, joi și vineri între orele 8.00 - 16.30

Programul de audiențe:

- înscrierea la audiențe se face la Registratura Consiliului Județean Timiș, în fiecare luni, între orele 9.00 și 11.00;

- audiențele propriu-zise la conducerea Consiliului Județean Timiș au loc în fiecare zi de luni, prin rotație (președinte, vicepreședinti și secretar general), începând cu ora 12.00.

R. H.

Comisiile Consiliului Județean Timiș

A. COMISIA ECONOMICĂ

PREȘEDINTE: VIOREL SASCA
SECRETAR: GH. BOLOGA
MEMBRI: TITU BOJIN, VIOREL MATEI, VALENTINA MILUTINOVICI, LELICA CRIȘAN, GH. PREUNCA

B. COMISIA DE URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI LUCRĂRI PUBLICE

PREȘEDINTE: MARCEL MIOC
SECRETAR: LEONTIN DE MAIO
MEMBRI: SORIN SUPURAN, TRAIAN STANCU, ȘTEFAN IOAN SZATMARI, HORIA BĂCANU, DORIN CUTU

C. COMISIA PENTRU CULTURĂ, ÎNVĂȚĂMÂNT, TINERET ȘI SPORT

PREȘEDINTE: SORIN MUNTEANU
SECRETAR: DORIN HEHN
MEMBRI: MIHĂIȚĂ BOJIN, MARIANA EFTIMIE, ADRIAN NEGOIȚĂ

D. COMISIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

PREȘEDINTE: DAN IOAN SARMEȘ
SECRETAR: CĂTĂLIN TIUCH
MEMBRI: SILVIA COJOCARU, GH. NODIȚI, VASILE ROTĂRESCU

E. COMISIA PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PREȘEDINTE: VIOREL COIFAN
SECRETAR: MARIUS RADU CÂRCEIE
MEMBRI: MATEI SUCIU, OVIDIU SAMUIL MOZA, ELISABETA SPĂTARU

F. COMISIA PENTRU RELAȚII ȘI COOPERARE INTERREGIONALĂ

PREȘEDINTE: IOSIF CÂNDEA
SECRETAR: NICOLAE BITEA
MEMBRI: FLORIN RĂVĂȘILĂ, COSMIN COSTEA, OANA GAITA

CJT

AGENDĂ IMIȘ

Publicația "Agendă C.J.T." este supliment al Monitorului Oficial al Consiliului Județean Timiș. Apare în baza O.G. nr. 75 din 28.08.2003

Colegiul de redacție:
Daniela Borda, Eugen Gherga, Răzvan Hrenoschi, Jana Lavrits, Smaranda Marcu, Ada Marincu, Bogdan Nădăștean, Alina Sabou, Doina Tărâlă, Nicoleta Trifan, Sorin Precup, Dorin Ignea (Gătaia), Mariana Stoianovici (Ciacova), Ovidiu Ivancea (Deta), Jani Vasilcin (Dudeștii Vechi)

Layout design:
Andrei Călin Pascaru
Consilier Editorial:
Dinu Barbu

ISSN: 1842-323X

Redacția: Timișoara,
Strada Regina Maria nr. 3

Telefon: 0256-406.330,
0256-406.401, 0728.834.781, 0735.
163.675, 0735.163.670;

e-mail: agenda.cjtimis@gmail.com

Tipar: "ROMPRIMA" - Galați
C.J. Timiș sprijină apariția
revistei Bibliotecii Județene Timiș,
"LUMEA CĂRȚII"
și a periodicului "AGORA-școală și
interculturalitate în DKMT"

Președintele Traian Băsescu a vizitat județul Timiș

ȘEFUL STATULUI A LĂUDAT CONDUCEREA JUDEȚULUI PENTRU CĂ A ACCESAT MULTE FONDURI EUROPENE

În prima parte a vizitei sale în Timiș, din 3 octombrie, Traian Băsescu a avut o întâlnire, la Palatul Administrativ din Timișoara cu primarii din județ, cu directorii de instituții descentralizate și cu directorii de școli, prilej cu care a lăudat conducerea județului pentru că a accesat la multe fonduri europene. Președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiuc, a prezentat, înaintea discursului șefului statului, strategia de dezvoltare a județului, din punctul de vedere al administrației locale, axându-se pe proiectele care țin de fondurile europene. "M-am documentat înainte de a veni aici și sincer aș vrea să vă felicit pentru modul cum administrația locală din Timiș a reușit să se ancoreze în proiectele europene, fiind una din cele mai performante administrații. Dacă la începutul anului era pus sub semnul întrebării apetitul administrației locale pentru banii europeni, în momentul de față, este limpede că administrațiile locale acționează extrem de eficient în vederea absorbției fondurilor europene, nerambursabile puse la dispoziție", a spus Traian Băsescu.

sub semnul întrebării apetitul administrației locale pentru banii europeni, în momentul de față, este limpede că administrațiile locale acționează extrem de eficient în vederea absorbției fondurilor europene, nerambursabile puse la dispoziție", a spus Traian Băsescu.

SE SCHIMBĂ SISTEMUL DE EDUCAȚIE

Discursul său la Timișoara s-a axat mai ales pe promovarea noii Legi a Educației, context în care a subliniat, în mai multe rânduri cât de important este procesul de descentralizare în acest sector. "Ratarea acestui proces de transfer inteligent, liniștit și eficient al autorității de la minister (Ministerul Educației - n.r.) și inspectorate la administrația locală înseamnă ratarea unui întreg proces de descentralizare", a afirmat Băsescu, susținând că acest transfer de autoritate va plasa o "responsabilitate imensă" pe umerii administrației locale. Băsescu a afirmat că educația, din punctul său de vedere, reprezintă "o speranță și o îngrijorare". "Îngrijorarea este legată de faptul că se face un transfer masiv de autoritate de la minister către administrația locală", a spus Băsescu. Acesta a precizat că statul nu se va retrage din finanțarea școlilor și va aloca în continuare 7% din produsul intern brut. Altfel spus, se vor aloca în continuare bani pentru școli, chiar dacă ele vor trece în subordinea primăriilor. Ceea ce se va modifica însă este relația de autoritate, relația minister-administrație locală-școală.

"Școala devine o instituție care se așază în mijlocul comunității. Va exista un consiliu de administrație format din o treime dascăli, o treime reprezentanții părinților și o treime reprezentanții autorității locale. Se

va realiza astfel un obiectiv major, descentralizarea școlii, ceea ce va duce la un transfer uriaș de responsabilitate către administrația locală și către managementul școlii. Directorul va fi selectat în urma unui concurs organizat de consiliul de administrație al școlii. Rezultatul concursului va fi validat de primar. Profesorii vor intra în contract cu școala, se va organiza concurs și vor face contracte cu managerul desemnat prin concurs, contracte care nu vor fi pe termen nedeterminat, ci pe o perioadă, în funcție de viziunea pe care o are consiliul de administrație că trebuie să facă la acea școală", a explicat Băsescu. Șeful statului a adăugat că odată cu introducerea noii Legi a Educației, dacă vor fi probleme în școli, "primăria va avea părinții la ușă", și nu Guvernul.

Președintele a mai precizat că elevii vor sta la școală maximum 30 de ore, iar ei vor sta să își facă temele la școală, sub supravegherea profesorilor. În plus, a mai insistat că școala trebuie depolitizată, iar "sistemul clientelar" trebuie să dispară, atunci când se fac angajări. Băsescu a mai dat asigurări că atunci când contractul unui profesor va fi întrerupt, Inspectoratul Școlar va propune alt post de învățământ, oriunde în țară, unde este nevoie de un dascăl cu un anumit profil, însă și acolo va da examen. În ceea ce privește partea financiară, administrațiile locale vor trebui, în continuare, să dirijeze surse importante, pentru reparații și toate cele necesare școlilor, pe lângă resursa garantată de la bugetul de stat.

PRIMIT CU APLAUZE DE CĂTRE TIMIȘENI

Traian Băsescu s-a întâlnit și cu oameni de afaceri, unde a declarat că estimează o creștere economică a României din cel de-al doilea trimestru al anului viitor. Ultima parte a vizitei la Timișoara a avut loc la "Târgul de produse tradiționale, ecologice și meșteșugărești din Banat", desfășurat în zilele de 2-4 octombrie 2009, la Muzeul Satului Bănățean. Șeful statului a fost întâmpinat de copii îmbrăcați în port tradițional care i-au oferit pâine și sare. La târg, în prezența a mii de timișeni, Băsescu a vizitat mai multe standuri și a gustat diferite produse tradiționale oferite de comercianți. Oaspetele a primit mai multe cadouri, printre care o farfurie de ceramică lucrată manual, un bol de ceramică, un fluier. Ulterior, împreună cu președintele CJ Timiș, Constantin Ostaficiuc, și câțiva parlamentari, s-a deplasat la Sănnicolau Mare, unde a avut o întâlnire cu fermierii din zona de vest a țării. Aici a precizat că va mai candida pentru un nou mandat prezidențial. "Nu mă așteptam să îmi anunț candidatura la Sănnicolau Mare, dar mă bucur că am făcut acest lucru în mijlocul unor oameni ca dumneavoastră. Sunteți o carte de vizită a României prin declarațiile celor care au trecut pe aici și a investitorilor străini care au venit aici. Vreau să vă mulțumesc pentru asta și le mulțumesc unor oameni harnici", a spus Băsescu. Primarul orașului Sănnicolau Mare, Dănuț Groza, i-a înmănat președintelui o icoană din lemn a Sfântului Nicolae.

Alina SABOU
Foto: Constantin DUMA

Plenul CJ Timiș-septembrie 2009

La sediul Palatului Administrativ a avut loc ședința ordinară a Consiliului Județean Timiș marți, 29 septembrie. Ordinea de zi a ședinței a fost următoarea:

1. Întrebări, interpelări
2. Proiect de hotărâre privind aprobarea bugetului propriu rectificat al județului Timiș și a bugetelor rectificate ale unor instituții și servicii publice pe anul 2009
3. Proiect de hotărâre privind repartizarea unor sume defalcate din cota de 22% din impozitul pe venit pentru susținerea programelor de dezvoltare locală, respectiv a proiectelor de infrastructură care necesită cofinanțare locală pe anul 2009
4. Proiect de hotărâre privind finanțarea unor structuri sportive
5. Proiect de hotărâre privind aprobarea baremelor de dotare și normativelor valorice de cheltuieli pentru copiii și tinerii ocrotiți de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, copiii dați în plasament la asistenții maternali profesioniști, precum și pentru mamele protejate în centrele maternale, din județul Timiș
6. Proiect de hotărâre privind aprobarea costului mediu lunar de cheltuieli pentru persoana adultă cu handicap din centrele rezidențiale aflate în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș
7. Proiect de hotărâre privind aprobarea contractării serviciilor de proiectare pentru completarea documentației în cadrul proiectului „Reabilitare, modernizare și echipare clădire școală și clădire sală de sport la Școala de Arte și Meserii „Gheorghe Atanasiu” Timișoara”
8. Proiect de hotărâre privind aprobarea Studiului de Fezabilitate pentru obiectivul de investiții „Valorificarea potențialului turistic

transfrontalier incluzând piste de cicloturism de-a lungul râului Bega, în aval de Timișoara”

9. Proiect de hotărâre privind aprobarea promovării proiectului „Restaurarea și Refuncționalizarea Castelului Huniade al Muzeului Timișoara”

10. Proiect de hotărâre privind aprobarea promovării și susținerii financiare a proiectului „Eficientizarea serviciilor publice oferite de către Consiliul Județean Timiș prin implementarea soluțiilor de e-guvernare”

11. Proiect de hotărâre privind prelungirea dării în folosință a unor autovehicule

12. Proiect de hotărâre privind prelungirea dării în folosință a unui spațiu către Instituția Avocatului Poporului

13. Proiect de hotărâre privind prelungirea dării în administrare a unui spațiu către Institutul de Medicină Legală Timișoara

14. Proiect de hotărâre privind darea în administrare a unui teren către Consiliul Local al comunei Găvojdia

15. Proiect de hotărâre privind aprobarea prelungirii unor contracte de închiriere

16. Proiect de hotărâre privind constatarea încetării contractului de concesiune încheiat cu SC „Maxx Ing” SRL Timișoara

17. Proiect de hotărâre privind constatarea încetării contractului de concesiune încheiat cu SC „Ena Grup” SRL și aprobarea încheierii contractului de concesiune cu SC „Confort” SA

18. Proiect de hotărâre privind aprobarea eșalonării la plată a redevenței datorate de SC „Biju” SRL

20. Diverse.

Proiectul de hotărâre privind aprobarea eșalonării la plată a redevenței datorate de SC „Pan Sarmis” SRL a fost respins.

J. L.

Ziua Mondială a Curățeniei

Miercuri, 23.09.2009, cu prilejul Zilei Mondiale a Curățeniei, a avut loc o activitate de colectare a deșeurilor în zona urbană a Municipiului Lugoj. Organizator al acțiunii a fost Colegiul Național „Coriolan Brediceanu” din Lugoj în parteneriat cu Colegiul Național „Julia Hașdeu”, Grupurile Școlare „Valeriu Braniște”, „Aurel Vlaicu”, „Ștefan Odobleja”, Școala Generală nr. 6, Primăria Municipiului Lugoj, Salprest S.A., și Direcția Apelor Banat.

Au participat 700 de elevi de la cele 6 instituții școlare, zonele vizate fiind malurile Timișului și parcurile din municipiu. Au fost colectate cca 16 metri cubi de deșeurii în 700 de saci, acțiunea dovedindu-se un real succes educațional.

Activitatea se înscrie într-un proiect mai amplu intitulat „Lugojul – între om și mediu”, coordonat de o echipă de cadre didactice de la Colegiul Național „Coriolan Brediceanu” din municipiu formată din Maria Vălcu-Micu, coordonator de proiect, Cătălina Eftinoiu, Cornelia Ban și Daniela Popovici.

Scopul proiectului îl constituie dezvoltarea conștiinței și atitudinii ecologice în rândul elevilor, cadrelor didactice și ale comunității locale.

L.S.

ȘEDINȚA ORDINARĂ A CONSILIULUI LOCAL MUNICIPAL LUGOJ

Marți, 29 septembrie 2009, la orele 14.00, în Sala de Consiliu a Primăriei Municipiului Lugoj a avut loc ședința ordinară a Consiliului Local Municipal Lugoj. Pe ordinea de zi au figurat 10 proiecte de hotărâri, dintre care menționăm:

Însușirea proiectului stemei municipiului Lugoj. Inițiator: Primarul Municipiului Lugoj

Constituirea Comisiei de negociere pentru stabilirea remunerației managerilor din cadrul instituțiilor de cultură din municipiul Lugoj.

Aprobarea vânzării unor terenuri situate în municipiul Lugoj.

Aprobarea Protocolului de Colaborare între Municipiul Lugoj și Inspectoratul Școlar Județean Timiș, în vederea înființării și funcționării Centrului de Resurse pentru Educație și Dezvoltare (CRED) în municipiul Lugoj.

Modificarea Regulamentului privind instituirea unor taxe speciale de utilizare a bazelor sportive Stadionul Tineretului și Sala de Sport „Lavinia Miloșovici” aprobat prin Hotărârea Consiliului Local nr. 208 din 27.09.2007.

Desemnarea persoanei care va semna actele adiționale și orice acte ce decurg din prelungirea termenului de finalizare a Convenției încheiate între Consiliul Local al Municipiului Lugoj și Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, privind finanțarea și implementarea programului multianual prioritar de mediu și gospodărire a apelor – „Programul – Reabilitarea și extinderea infrastructurii de apă și apă uzată”, subprogramul „Reabilitarea sistemului de canalizare în municipiul Lugoj, etapa I”.

Consilierii au discutat de asemenea despre situația cheltuielilor salariale realizate în luna ianuarie de S.C. Salprest S.A.

L. S.

„Abordări Terapeutice în Recuperarea Copiilor cu Dizabilități”

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, prin Complexul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Copilul cu Dizabilități, în colaborare cu Fundația Greater Europe Mission – USA, a organizat seminarul „Abordări Terapeutice în Recuperarea Copiilor cu Dizabilități”. Seminarul a avut loc în perioada 22-25 septembrie, în aula Școlii Sancta Maria Hilfe (la sediul DGASPC Timiș) și a reunit peste 80 de specialiști implicați în lucrul direct cu copilul cu dizabilități: medici, asistenți sociali, psihologi, pedagogi de recuperare, kinetoterapeuți etc. din cadrul instituțiilor de asistență socială, ONG-urilor de profil și spitalelor de pediatrie.

Printre temele abordate în cele patru zile se numără: „Importanța alegerii instrumentelor optime de evaluare în procesul de recuperare al copiilor cu dizabilități”, „Kinetoterapia în cazul copiilor cu paralizie cerebrală”, „Abordarea copilului cu dizabilități din punct de vedere al art-terapiei”, „Modalități de îmbunătățire a comunicării”, „Utilizarea dramaterapiei pentru explorarea lumii interioare a copilului”. Toți lectorii implicați în acest program sunt specialiști din Statele Unite ale Americii. Ultima zi a seminarului a fost rezervată unei întâlniri între specialiști și părinții copiilor cu dizabilități.

S. M.

20 de ani de la adoptarea Convenției pentru drepturile copilului

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului (ANPDC), Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului Timiș și Reprezentanța UNICEF în România au avut loc o conferință de presă pe tema drepturilor copilului și, în special, a prevenirii și combaterii violenței asupra copilului.

În perioada 27-30 septembrie 2009, ANPDC și Reprezentanța UNICEF în România a organizat, la Timișoara, Conferința Națională care deschide seria de evenimente prilejuate de celebrarea a 20 de ani de la adoptarea Convenției cu privire la Drepturile Copilului. La eveniment au participat reprezentanți ai ANPDC, DGASPC-urilor, Universității de Vest Timișoara, Universității Babeș Bolyai Cluj-Napoca, ai Agențiilor ONU în România, precum și ai altor instituții guvernamentale și non-guvernamentale. Cu această ocazie, au avut loc sesiuni de prezentări și dezbateri în ceea ce privește prevenirea și combaterea violenței asupra copilului acasă și în familie, în școală și în medii educaționale, în instituții, în comunitate și la locul de muncă. Astfel, se va definitiva și promova ulterior, ca act normativ, Planul Național de Acțiune Integrată privind prevenirea și combaterea violenței asupra copilului.

Smaranda MARCU

Ciacova - Tineretea muzicii 2009

În cadrul proiectului cultural “Tineretea muzicii 2009”, cofinanțat de către Consiliul Județean Timiș și Primăria Timișoara, în luna august 2009 la sediul azilului de bătrâni din Ciacova, a avut loc un spectacol de varietăți: folclor, muzică ușoară, romanțe și dans, acrobație cu trupa Dafiro. Au participat elevi din Timișoara: Andrada Balaș, Ana Maria Grosu, Cosmin Ferco și Giarmata: Domnica Titieni, precum și invitații Maria Petchescu, Florica Moț, Sergiu Jerp și armonie Valeriu Musteți. Am beneficiat de o primire călduroasă, de multă atenție, prăjituri, sucuri și aplauze. Spectacolul a durat două ore și ne-am bucurat de aprecierea publicului. Au participat aproximativ 200 spectatori. Copiii au adus multă bucurie pe scenă. Trupa a executat figuri de acrobație cu umor tematic. Micii artiști s-au comportat excelent pe scenă, așa că am primit invitația de a reveni la Ciacova, așa că o vom face, probabil, de Crăciun.

Florica MOȚ - președinte DAFIRO

Tinerii cu dizabilități din Lugoj, campioni în Italia

Interviu cu consilierul județean Florin Răvășilă

- Ați participat, la începutul lunii septembrie, la un eveniment deosebit în Italia, ca reprezentant al Consiliului Județean Timiș. Despre ce eveniment a fost vorba?

Florin Răvășilă: Consiliul Județean Timiș are un parteneriat cu regiunea Udine, din Italia. Atunci când a fost delegația italiană la noi, în urmă cu circa două luni și jumătate-trei, ne-au lansat o invitație, ca o primă colaborare, ca, din partea județului Timiș, să participăm la o competiție sportivă pe care ei o organizează de 18 ani, lângă Udine. Este o competiție adresată adolescenților, cu toate probele olimpice de atletism, cu participare din 14 țări europene. Au fost 850 de concurenți care au luat parte în acest an. În colaborare cu Direcția pentru Protecția Copilului, s-a selectat un grup de 12 copii cu dizabilități psihice accentuate, de la un centru din Lugoj. Italienii au asigurat absolut tot, în afară de transport, care a fost asigurat de Consiliul Județean. Ei au fost însoțiți de patru angajate ale direcției, deoarece au fost condiții speciale. Copiii au fost în Italia în perioada 2-7 septembrie. S-a dorit integrarea participării românești la un proiect european, care se numește "După noi", în ideea de a implementa tot ce este legat de copiii cu dizabilități, pentru ca ei să se poată descurca singuri după vârsta majoratului.

- Unde a avut loc competiția și cum s-au descurcat copiii?

Florin Răvășilă: Copiii și însoțitorii au fost cazați la un campus sportiv, pe malul mării, la Lignano Sabbiadoro, unde au avut toate condițiile. Competiția propriu-zisă s-a desfășurat la Majano. Copiii au fost cazați la mare, competiția a avut loc la munte, într-un decor senzațional. Organizarea a fost deosebită, copiii s-au simțit perfect integrați. În cei 18 ani de când are loc competiția, pentru prima dată s-a desfășurat acum și un concurs dedicat tinerilor cu dizabilități. Au participat și 20 de tineri italieni. Pe mine m-a încântat că au fost foarte bine integrați. Cu ei s-a deschis această competiție. În urma port-drapelului, purtat de patru copii, a intrat fanfara, iar prima delegație a fost cea a Timișului. Am apreciat deosebit de mult mentalitatea occidentalilor cu privire la persoanele cu dizabilități. Chiar și însoțitoarele au fost marcate de moment. Copiii au participat la o singură probă, cea de 50 de metri plat. Au fost șapte runde a câte cinci pe culoar. Delegația Timișoarei a câștigat cinci din șapte întreceri. Doar în

data de 5 septembrie a fost competiția, în restul zilelor au vizitat, au făcut plajă, s-au antrenat. La complexul sportiv unde au fost cazați au avut acces la piscinele olimpice, semi-olimpice, terenuri pentru toate sporturile. Nu s-a făcut nici cea mai mică diferență.

- Cum ați fost primiți de oficialii din Udine?

Florin Răvășilă: Am fost primiți la cel mai înalt nivel, de președintele Regiunii, domnul Pietro Fontanini, împreună cu președintele Asociației Libertas Majano. Președintele Fontanini este un vechi colaborator al președintelui CJ Timiș, Constantin Ostaficiuc. Asociația Libertas Majano este o asociație de voluntari. Ne-am bucurat că a fost și un reprezentant de la Federația Italiană de Atletism. Am avut întâlniri cu oficialii regiunii Udine și am lansat invitația pentru 22-23 octombrie, să vină la Timișoara domnul Fontanini și președintele organizației de voluntari. Aceștia și-au manifestat dorința de a veni într-un schimb de experiență și de vizita câteva dintre centrele noastre de protecție a copilului, unde avem persoane cu handicap. Vor veni și oameni de afaceri, așa că vor avea loc și întâlniri bilaterale cu agenți economici din Timiș.

- Care ar fi concluziile acestei deplasări? Vor fi participanți din Timiș și anul viitor?

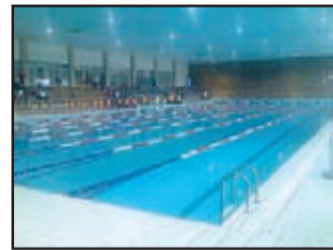
Florin Răvășilă: Experiența a constatat în faptul că s-a văzut o altfel de mentalitate. Acesta a fost primul câștig. Copiii nu au mai ieșit din țară până acum, s-au simțit foarte bine acolo și așa dori să vadă toată lumea ce am văzut în ochii acelor copii. Le-a plăcut foarte mult și au spus că ar fi dorit să rămână acolo. Ni s-a lansat deja invitația și pentru a participa și anul viitor. Îmi doresc să participe o altă delegație pentru a vedea cum putem să "furăm" și noi din experiența lor. Delegația Timișului nu a fost primită cu milă sau cu ură, ci cu compasiune și cu multă foarte multă atenție.

A consemnat Alina SABOU

Investiție - 15 milioane de euro într-un bazin olimpic

Guvernul Boc, prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței, a aprobat o investiție în valoare de 15 milioane de euro, pentru un bazin olimpic, care se va realiza în apropierea stadionului “Dan Păltinișanu” din Timișoara. Contribuția municipalității este punerea la dispoziție a terenului și, după finalizarea

construcției, când bazinul va intra în proprietatea municipalității, va asigura cu resurse umane și financiare funcționarea bazinului. Următoarele etape ale realizării investiției sunt: adoptarea hotărârii de guvern și scoaterea la licitație a construcției de către Compania Națională de Investiții (CNI). Dacă procedurile se vor desfășura rapid, din primăvară vor putea începe lucrările de construcție a bazinului”, consideră edilii timișoreni. Bazinul olimpic, care este un proiect standard al CNI, va avea 10 culoare, dimensiunea de 70mx50m și va include și un bazin didactic de antrenament. În zona respectivă, lângă stadion, Primăria Timișoara intenționează și realizarea unei săli de sport polivalente, pentru care s-au purtat discuții la CNI.

A.S.

Comori bănățene Zeci de specii de

orhidee se găsesc pe meleaguri bănățene

A bătut la pas sute de hectare, pe jos, cu aparatul de fotografiat în mână, căutând cu privirea specii rare de orhidee... românești. Aventura biologului Sretko Milanović a început acum 13 ani și nu s-a încheiat nici astăzi. Din 58 de specii de orhidee cunoscute în țara noastră, peste 50 se află în vestul și în sud-vestul României. Până acum, biologul a reușit să surprindă 40 dintre ele în fotografii. Cu primele 30 de exemplare, el a organizat o expoziție pentru a le arăta publicului larg care să învețe, să le respecte și să le protejeze.

Pentru că și așa sunt specii rare, biologul a ales să prezinte numai fotografii din natură, și nu ierbare cu "trofee". Oricum, conservarea orhideelor este extrem de dificilă din cauză că florile se înnegresc după uscare, iar biologul a prins astfel în imagine o frumusețe nealterată a acestor specii.

"Cercetarea concretă pe domeniul orhideelor din Banat a început în '96, continuă și va continua. O viață de om pentru acest domeniu este chiar puțină.", a declarat biologul Sretko Milanović. „Prin prezentarea acestui grup rar de plante din Banat, Secția de Științele Naturii promovează educația ecologică permanentă, în vederea cunoașterii și protejării patrimoniului natural”, a explicat consultantul științific al expoziției, dr. Kiss Andrei.

Expoziția a fost adăpostită de Centrul de Informare Turistică din Timișoara. Cu ocazia vernisajului a fost lansat și un pliant cu orhideele din Banat.

Nicoleta TRIFAN

UN VIS ÎMPLINIT

O realizare de excepție, a Secției de Științele Naturii, în cadrul Agendei Culturale 2009, Muzeul Banatului Timișoara, este editarea pliantului color „Orhidee din Banat”.

Cu un an în urmă, am realizat alături de dl. Sretko Milanović, muzeograf-botanist, pe baza fotografiilor sale, o expoziție tematică, cu același nume. Deși expoziția a fost de mare succes, atât la Timișoara, fiind prezentată publicului la sediul Muzeului Banatului Timișoara (2008), la Infocentrul Turistic al Primăriei Municipiului Timișoara, în prezent, cât și la Muzeul Porțile de Fier din Turnu Severin, Muzeul Banatului Montan din Reșița ș.a., nu s-a reușit, atunci, editarea pliantului.

Materialele publicitare, care completează organic câte o manifestare expozițională, culturală sau științifică, sunt așteptate de vizitatori, sunt de dorit, cu puțină exagerare am putea spune, că sunt strict necesare. Cu atât mai mult, cu cât redau, în scris și imagini, chintesenta manifestării, fiind mai persistente în timp, având posibilitatea multiplelor utilizări. Textul pertinent și, în mod deosebit, fotografiile autorului au făcut din acest pliant unul atrăgător, de o estetică rară, realizat extrem de bine tipografic.

În cazul nostru, a Familiei Orhideelor, se constată o lacună informațională substanțială. Majoritatea vizitatorilor, în special cei neavizați, dar care sunt cei mai mulți, nu au auzit de existența orhideelor din habitatele specifice din România, în general, despre orhidee sălbatice din Banat, în particular. Toată lumea are, în schimb, cunoștințe despre speciile de orhidee exotice, care sunt înmulțite prin clonare și utilizate, din ce în ce mai frecvent, atât în lume, cât și la noi, ca plante ornamentale.

Orhideele ocupă un loc aparte în cultura și știința umană, ele fiind cunoscute încă din scrierile lui Confucius (551-479 î.Hr.). Numele de botez al grupului, însă, a fost conferit de către Theophrastos (370-285), care prin cuvântul „orchis” s-a referit la plante erbacee, perene, care aveau în pământ tuberozități, pare, în formă ovoidală, ce semăna cu testiculele mamiferelor. Tuberculi conviețuiesc cu hife de ciuperci, ceea ce face și mai deosebită adaptabilitatea acestor plante. Labellumul, partea pronunțată dintre cele șase petale, de regulă imită, în formă și culoare, femela unui himenopter, ceea ce atrage și garantează polenizarea acestor plante, prin insecte masculine, mimând gesturi de copulare.

Iată că orhideele reprezintă o serie de curiozități biologice, fiziologice și ecologice, ceea ce determină o anumită distribuție pe mapamond, le conferă un statut specific și o raritate.

În Flora României, sunt menționate 58 de specii, relativ puține față de zonele tropicale, unde trăiesc cu miile: în America de Sud, cca. 8000 de specii, în Asia de Sud-Est, cca.6800 de specii, în Africa, cca. 3000 de specii. Puține sunt speciile autohtone, chiar și față de Europa, unde au fost evidențiate cca. 200 de specii, deoarece în Banat, în Euroregiunea DKMT, au fost întâlnite doar 54 de specii.

Posibilitatea de a întâlni și alte specii, în acest perimetru, este reală, deoarece numărul speciilor luate în evidență, studiate și popularizate, de obicei, este în proporție directă cu numărul de cercetători, precum și de interesul științific general. Afirmatia noastră se bazează pe faptul, că dl. Sretko Milanović este un pasionat al orhideelor, preocupările dumnealui fiind o garanție în acest sens.

Prin pliantul „Orhidee din Banat” Secția de Științele Naturii continuă tradiția educației ecologice permanente, începută în 1975, iar ediția în discuție se înscrie în seria de pliante tematice, care au fost editate pe parcursul timpului, popularizând colecțiile cele mai însemnate ale secției.

Alegerea acestui grup de plante a fost motivată prin raritatea speciilor, prin specificul lor de adaptare la anumite condiții habituale, care le conferă rangul de „indicatori biologici” ai naturalității unei zone. Studiarea speciilor, cu astfel de statut în lume, este în creștere, fiind o condiție necesară cunoașterii patrimoniului natural, prin prisma interrelațiilor speciilor cu habitatul și cu celelalte specii, prin prisma specificității (a rarității!), a locului ocupat în cultura și știința umană și, nu în ultimul rând, pentru a avea date și cunoștințe suficiente conservării habitatelor și speciilor. Ar fi de neiertat ignorarea acestor adevăruri, deoarece am deveni mai săraci fără lumea miraculoasă a orhideelor din Banat.

**Dr. Andrei M-KISS, cercetător principal I.
Coordonatorul științific al pliantului**

La Timișoara, în decurs mai bine de 100 de ani, publicul vizitator, doritor de a cunoaște patrimoniul muzeal, nu a avut șansa de a vedea nici o expoziție de steaguri și drapele. Din inițiativa d-nei M-KISS HEDY, expert restaurator, artist textile-tapiserie, s-a pornit acțiunea, astfel că steagurile, drapelele și accesoriile acestora au fost luate în studiu, pentru a fi descrise cu lux de amănunte, cu referințe asupra stării lor de conservare, dimensiunilor, tehnicilor de realizare, caracterelor simbolice, artistice-estetice, caracterului documentar-istoric, rolului avut în societate, în istorie, în comunitățile umane, pe parcursul timpului ș.a. Cu această ocazie s-a procedat și la reinventarierea patrimoniului mobil textil istoric și memorialistic.

Aflarea și conștientizarea acestor date au generat o serie de gânduri, idei și preocupări privind valorificarea acestora în sfera specificului muzeal, și nu numai, fiind considerată, de către autor, deopotrivă o onoare și o necesitate.

Încă din perioada studiului, care a durat cca. 3 ani, demersul s-a finalizat printr-o cooperare între Muzeul Banatului Montan din Reșița, Muzeul Banatului Timișoara, respectiv Complexul Muzeal Arad, cele trei muzee reprezentative bănățene, care și-au pus la dispoziție steagurile și drapelele din colecțiile lor, obiectele fiind expuse la Reșița, în luna mai 2007. Cu această ocazie a fost tipărit și un pliant tematic reprezentând acest tip de patrimoniu mobil. Organizatorii, d-nii dr. DUMITRU ȚICU, dr. AUGUSTIN MUREȘAN și d-na drd. M-KISS HEDY au considerat, că a venit momentul ca steagurile să fie puse în conul de lumină al interesului public, deoarece „foarte mult timp au stat în

VEXILOGIA ÎN IMAGINI

umbră”, și, în același timp și-au dorit să atragă atenția asupra unei ramuri a cercetării istorice: vexilologia.

După această primă manifestare expozițională, a urmat retrospectiva expozițională a steagurilor Muzeului Banatului Timișoara, a Secției de Istorie, intitulată „Vexilologie în imagini”, care a fost vernisată la 29 iulie 2008, în sala „Constantin Daicoviciu”, de la etajul II, al Castelului Huniade. Expoziția d-nei M-KISS HEDY, a fost, după părerea unanimă a numeroși specialiști, cea mai însemnată și reprezentativă expoziție, realizată în cadrul Agendei Culturale 2008, finanțată de C.J. Timiș, din cadrul muzeului nostru. La vernisaj au fost prezente 108 persoane, personalități culturale și științifice ale municipiului nostru, alături de reprezentanții mass media ș.a.

Evenimentul cultural a fost cu atât mai deosebit, cu cât s-a procedat, pentru prima dată în istoria expozițiilor muzeale timișorene, la introducerea unei noi muzeotehnici, respectiv reprezentarea imaginilor

steagurilor pe suport plastic de dimensiune mare. Aceste imagini au fost intercalate cu bannere longitudinale tematice, prin care

autoarea expoziției a scos în evidență sfinții ocrotitori ai diferitelor asociații și bresle, elemente de heraldică, stemele orașului Timișoara, ale Orașului Liber Crăiesc, ale Comitatului Timiș, ale imperiului, personalități istorice, Maria Terezia, Iosif al II-lea etc. Au fost detaliate, în acest fel, și elementele componente, anexe mai puțin studiate, ale steagurilor, cum sunt hampa, vârful de hampă, plăcuțe nominalizate, franjuri, ciucuri, panglici de inaugurare și comemorative, harnașament suport ș.a.

Imaginile memorabile din expoziție au fost reproduse, parțial, printr-un pliant color de format A3, în care au fost publicate și informații scrise, despre rolul istoric, documentar, științific, social și cultural al steagurilor. De aici aflăm că „apariția primului steag propriu-zis în Europa a fost vexillumul roman, confecționat dintr-o bucată de pânză roșie, ce

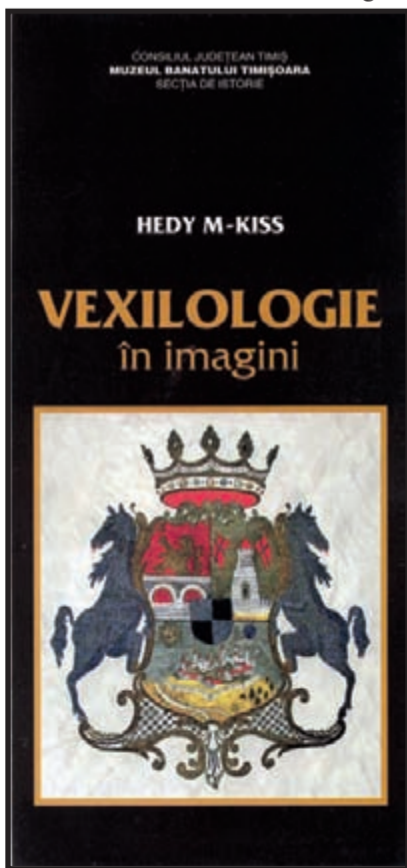
reprezintă simbolul zeului focului adâncurilor pământului și al fulgerelor, fiind inscripționat cu un semn simbolic”. Și astăzi, steagurile au păstrat semnificația lor ancestrală, ele reprezintă o simbolică bine definită și consacrată, ale unor identități, sociale, militare, economice, culturale, totodată fiind unice și foarte valoroase.

Succesul expoziției a avut un ecou și în rândul specialiștilor muzeologi din străinătate. La solicitare, expoziția itinerantă „Vexilologie în imagini”, realizată de d-na M-KISS HEDY, a fost prezentată la Muzeul József Attila din Makó, perioada 14-29 martie 2009, la Muzeul Tari László din Csongrád, Ungaria, unde a fost expusă până în 6 septembrie 2009. Începând din 8 septembrie 2009 a fost vernisată la Galeria Muzeului Minelor din Roznava, Slovacia. Cei prezenți la vernisaje au manifestat un interes deosebit, o bucurie reală de a vedea steagurile timișorene și de a avea o colaborare cu un muzeu din România. S-au stabilit, în continuarea acestor interrelații umane, numeroase schimburi de expoziții itinerante între aceste țări.

Expoziția va fi itinerantă, încă în acest an, în 2-3 locații din Slovacia și Serbia, iar în anul următor va fi prezentată în cadrul Institutului Cultural Român din Budapesta.

Expoziția itinerantă „Vexilologie în imagini” este o realizare de excepție a echipei Muzeului Banatului Timișoara, prin concursul specialistului inițiator, M-KISS HEDY, împreună cu sprijinul d-lui manager DAN LEOPOLD CIOBOTARU, a șefului Secției de Istorie, dr. VASILE DUDAȘ, precum și al tuturor colaboratorilor.

Dr. M-K.A.

SÂNPETRU MARE

Credincioșii români din comuna Sânpetru Mare se roagă, de când se știu, într-o capelă micuță din localitate, pentru că nu au o biserică proprie unde să se întâlnească cu Dumnezeu. Cazul din Sânpetru Mare nu este unic în Timiș, județ locuit de nemți, sârbi, maghiari, bulgari, evrei.

Când aceștia au plecat, satele au fost populate cu români din alte părți, care au rămas fără biserici proprii. În unele comune nu s-a mai ținut cont de numele cultului și slujbele ortodoxilor se fac la catolici. La Sânpetru Mare, comunitatea dorește propriul ei lăcaș. Ce demersuri s-au făcut în acest sens ne spune primarul Viorel Popovici, vorbindu-ne apoi și de alte planuri pe care le are pentru comuna din care face parte și satul aparținător, Igrîș.

- Cum e cu biserica ortodoxă românească pe care vreți să o construiți? De unde aveți fonduri?

Viorel Popovici: Încercăm să construim o biserică în satul Sânpetru Mare, deoarece nu există biserică românească. Aici au trăit sârbi și nemți înainte. Românii au venit după al doilea război mondial. Românii se roagă într-o capelă foarte mică acum. Comuna are o populație de circa 3.330 persoane, 2.100 fiind în Sânpetru Mare. Din aceștia, cam 1.500 sunt români. Avem aprobare de la Consiliul Local pentru efectuarea proiectelor pentru această biserică. Ar fi bine să prindem un proiect pentru amenajarea centrului civic, care să includă și construirea unei noi biserici. Vrem să avem întâi proiectul pentru a vedea de unde să prindem finanțare, fonduri guvernamentale sau de la culte. De exemplu, Guvernul a mai dat bani pentru construirea de biserici. Fondurile europene merg numai pentru reparații, nu vom putea accesa pentru acest proiect.

- Cam cât credeți că ar costa o asemenea lucrare?

Viorel Popovici: Am văzut că se construiește o biserică în perimetrul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară, la Timișoara. Ne-am orientat după acel proiect, care are un cost de 12 miliarde de lei vechi. Noi am vrea ca a noastră să fie puțin mai mare, cu o capacitate de 400 de locuri, dar ca aspect arhitectural ar fi plăcut să semene cu cea de la USAB. Vrem să terminăm proiectul pentru a putea obține fondurile. O să folosim și fondurile credincioșilor, măcar să începem cu fundația lăcașului. Am vorbit și la Mitropolia Banatului, o să mai mergem acolo când avem toată documentația.

- Până la realizarea acestui proiect însă, aveți alte planuri. Vreți să introduceți gazul în comună...

Viorel Popovici: Vrem să facem proiect pentru gaz, în vederea accesării de fonduri, ulterior. Gazul ar fi foarte ușor de ajuns la noi pentru că este la Periam, care e la nici 5 km. De unde s-au racordat ei am avea în linie dreaptă o distanță de 6-7 km. Am dori să fie gaz și la Igrîș, dar cred că va fi greu de amortizat această investiție care este foarte mare. Sunt acolo bătrâni cu pensii foarte mici, care poate nu vor dori să se lege nici la gaz, dar nici la rețeaua de apă. Igrîșul este un sat izolat, care și-a pierdut tradițiile. Tinerii au plecat pentru că nu exista gaz, apoi nu aveau nici posibilități de navetă, așa că s-au mutat de tot la oraș. Măcar să pornim proiectul și vom vedea mai târziu de unde vom putea obține fondurile pentru gaz. Mai avem în lucru un proiect pe fonduri europene, dar nu reușesc să îl depun decât la următoarea etapă de evaluare, probabil la anul. Mergem pe proiect integrat, respectiv alimentare cu apă, canalizare, stație de epurare, reabilitare cămin și modernizare drum comunal. Vrem să obținem suma de 2,5 milioane euro. Încă nu avem toate avizele necesare. Trebuie să avem apă, pentru că lumea s-ar întoarce la sate, chiar dacă nu aceleași per-

Bănățenii din Sânpetru Mare vor să aibă biserică ortodoxă

Interviu cu primarul Viorel Popovici

soane.

- Ce posibilități de dezvoltare ar fi pentru satul Igrîș, din moment ce este oarecum izolat?

Viorel Popovici: Igrîșul a fost dintotdeauna un sat pur românesc, cei de acolo au avut o cultură specifică, aveau fanfară, cor bărbătesc, în anii '80 au obținut locul I pe țară, se vorbește despre prima bibliotecă din țară înființată acolo. Ca potențial turistic este Lunca Mureșului, localitatea fiind pe malul stâng al râului. Am încercat să valorificăm acest potențial, printr-un plan urbanistic zonal. Există acolo un Parc Natural "Lunca Mureșului", un proiect prin care se urmărește refacerea faunei și florei. Parcul se întinde de la vărsarea Mureșului în Tisa, la Mako, până la Arad, de o parte și pe alta a râului. Pentru a putea face ceva acolo, ca zonă turistică, e nevoie de aprobarea administratorilor parcului. Am solicitat să primim în administrare o suprafață de circa 70 de hectare. Altor localități le-au mai dat suprafețe, pe care să se poată construi campusuri, dar nu căsuțe de vacanță. Va fi un amplasament cu o cale de acces și cu utilități, teren pentru a se pune și corturi, se vor amenaja terenuri de fotbal, tenis. Cererea e făcută de la începutul anului 2009, dar încă nu am primit aprobare. Este foarte important să avem canalizare, pentru că apele reziduale să se poată deversa în canal. Sau să avem wc-uri ecologice, pe care să le vidanșăm. Ar fi foarte frumos în zonă. Totuși, zona este și inundabilă. Patru-cinci ani la rând au inundat chiar și terenurile arabile din jur. Vin turiști foarte mulți vara, la iarbă verde, la sfârșit de săptămână. Este pădure, plajă, Mureșul. Noi colectăm și gunoii de acolo, cât de cât. Nu taxăm deocamdată accesul, dar ar trebui, însă nu avem condiții pentru a cere și o taxă. Au venit locuitorii de la oraș să cumpere niște case, până la zece persoane. O casă mai bună la Igrîș se vinde cu vreo 10.000 de euro.

- Ce investitori importanți aveți pe raza comunei?

Viorel Popovici: Ca investitor important ar fi fermele Smithfield, sunt trei. Este și bine și rău, din păcate. Două sunt la Igrîș și una la Sânpetru. Râul cel mare e că la deversarea dejectiilor este un miros neplăcut. Oamenii au fost nemulțumiți, au venit și controale de la Mediu. Dacă deșeurile nu sunt încorporate bine în teren, așa cum prevede tehnologia, miroase rău... Distanța față de comunitate este respectată, ba chiar este mai mare, dar uneori vântul aduce mirosurile insuportabile. Mai aproape de 3 km de sat nu este nicio fermă. Partea bună e că reușim să mai obținem niște fonduri la Consiliul Local. Fermele au câte 8.000 de capete, ei spun că sunt de capacitate mică, fiindcă au și de 24.000, dar nouă ni se par foarte mari. Sunt ferme construite, au cumpărat pământ. Noi am sperat să avem locuri de muncă acolo, dar din păcate avem foarte puține, undeva la 4-5 persoane la o fermă, pentru că totul este tehnologizat. Sunt îngrijitori și paznici, ei numai supraveghează. Sperăm să fi reușit să dăm de lucru mai mult la oameni.

Din păcate nu avem alți investitori. Oamenii au unde să lucreze, au noroc cu fabricile din Sănnicolau Mare. Am reușit să facem drumurile de acces și vom pietru străzile laterale. Autobuzele au acces destul de bun. Probleme sunt și acolo, că au fost salariile mai mici, au intrat în șomaj tehnic, dar totuși e un lucru bun, că fără aceste societăți cei din Sânpetru Mare nu aveau unde să lucreze. Doar la pământ, dar e greu de muncit. Viitorul e să fie mai multe asociații, cu ajutor de la stat, cu fonduri europene, utilaje moderne. Avem câteva asociații de acest fel.

- Bugetul pe anul acesta cum a fost? V-a afectat criza?

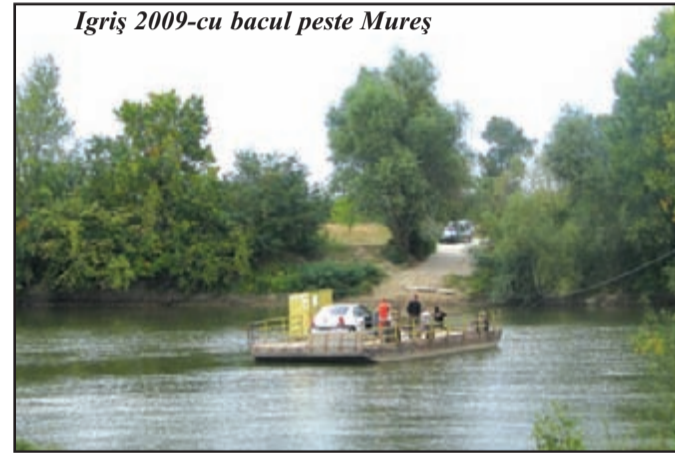
Viorel Popovici: În cadrul bugetului pe care l-am avut am încercat să acoperim toate cheltuielile necesare, adică salariile, am făcut reparații la școli, am pus încălzire centrală, drumurile care au fost din pământ am reușit să le facem mai mult de jumătate, sper să reușim să le terminăm anul acesta. În mare, suntem la un nivel de plutire cu bugetul. Avem și posturi vacante: promotor local, contabil, agent fiscal. O să mergem mai departe cu aparatul pe care îl avem. Ca să fie cât de cât o activitate cu care

să progresăm trebuie să facem drumurile comunale, să aibă oamenii acces până acasă, Doamne ferește de un incendiu, să poată intra și salvarea. Mai trebuie să rezolvăm problema iluminatului public în Igrîș, apa și canalizarea. Nu ne-a afectat criza la buget, dar a fost afectată populația, că au rămas oameni fără lucru. La începutul anului nu aveam decât vreo 12 dosare pentru ajutor social, dar încep să crească cererile. Nu e nici minimum garantat să trăiești, dar dacă sunt probleme de sănătate, cu ajutor social pot beneficia de asigurarea respectivă.

- Mai trăiesc sârbi în comună? Nemți?

Viorel Popovici: Erau 500 de cetățeni de etnie sârbă la ultimul recensământ. Nu mai sunt atâția, populația era îmbătrânită. O parte din romii se declară sârbi. Ei sunt botezați la biserica sârbă, au și nume sârbesc. Real ar fi poate 400 de sârbi. Nemți, șvabi, ar fi la vreo 15 case. Înainte cred că erau vreo 800 de persoane. Cu romii avem probleme sociale, dar nu foarte mari. Pădure fără uscături nu este. În general ne înțelegem bine. Împreună cu Consiliul Local încercăm să îi facem să înțeleagă că au nevoie de școală și de educație. Am încercat și să îi angajăm, dar de multe ori m-am lovit de faptul că nu au școală deloc și atunci nu pot fi angajați. Mai sunt unii

Igrîș 2009-cu bacul peste Mureș

care nici nu stau la lucru. Sunt nemulțumiți dacă o lună-două este mai mic salariul și nu se mai duc, le spun să mai stea, să se implice, că altfel nu ar avea nimic dacă nu ar fi salariul acela.

- Ați avut probleme cu retrocedările...

Viorel Popovici: A fost retrocedat căminul cultural, a fost o clădire a cetățenilor germani și am dat-o înapoi în natură, pentru că așa cu cerut. Mai apoi, prin hotărâre de Consiliul Local, am cumpărat-o tot noi, iar acum este intabulată pe noi. La evaluarea clădirii am mai dus documente că unele părți au fost construite ulterior și s-a mai scăzut din preț. Am găsit actele la Arhivele Naționale. Cu dispensarul de la Igrîș avem aceeași situație, nu e intabulat, trebuie să le dăm alte bunuri pentru că dispensarul e un obiectiv important. Mai sunt și case particulare care au fost cerute, dar acestea nici nu mai există. Unii au cerut sălașele, care au fost demolate de la CAP, nu a rămas nici fundație. Așa că au cerut despăgubiri și se analizează la Autoritatea Națională de la București. În ceea ce privește terenurile, am avut 270 de hectare de retrocedat, dar nu am avut teren destul. Cu aprobarea Prefecturii s-au făcut improprietăți pe alte comune. Au mai scăzut totuși cererile. Prin decizie a Consiliului Local, s-au luat 27 de hectare din izlazul comunal, pentru că altfel nu s-a putut, și s-au rezolvat solicitările pe Legea 247.

- Comuna Sânpetru Mare are cetățeni de onoare?

Viorel Popovici: Da, la Igrîș este prof. acad. dr. Ioan Munteanu, medicul ginecolog. Este născut la Igrîș. La Sânpetru este cetățean de onoare un fost profesor, Trifunșchi Milivoi, director de școală și un cadru didactic perseverent. În Igrîș s-a născut și cunoscutul istoric bănățean Ioan Munteanu, profesor universitar la Timișoara.

A consemnat Alina SABOU

Fonduri nerambursabile pentru tinerii fermieri

Tinerii până în 40 de ani, care vor să se instaleze în zona rurală, pot depune proiecte pentru obținerea de fonduri europene nerambursabile prin măsura 112 "Instalarea tinerilor fermieri", cuprinsă în Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR). Fondurile disponibile în cadrul celei de-a doua sesiuni de cereri de proiecte pentru măsura 112 sunt de 55 de milioane de euro, iar suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect este de 25.000 euro pe exploatație. Termenul limită de depunere pentru această sesiune de cereri de proiecte este 30 noiembrie 2009, iar anunțarea rezultatelor se va face după aprobarea Raportului de Selecție de către directorul general al Autorității de Management. APDRP va notifica în scris și prin intermediul paginii de internet www.apdrp.ro și www.madr.ro pe toți solicitanții privind rezultatul evaluărilor cererilor de finanțare depuse de către aceștia la sediile APDRP.

Conform măsurii 112, fondurile nerambursabile sunt acordate pentru fermieri atât persoane fizice, cât și juridice, cu condiția ca

aceștia să practice în principal activități agricole. De asemenea, fermierul potențial beneficiar al măsurii 112 trebuie să dețină o exploatație agricolă cu o dimensiune economică cuprinsă între 6 și 40 UDE (n.r. valoarea unei Unități de Dimensiune Economică - UDE este de 1.200 euro), situată pe teritoriul țării și înregistrată în Registrul fermelor/Registrul agricol de la Agenția de Plăți și Intervenții în Agricultură. Instalarea tinerilor fermieri reprezintă activitatea de înființare și/sau preluare prin transfer de proprietate și/sau arendă și/sau concesiune a unei exploatații agricole între 6-40 UDE, pentru prima dată în calitate de conducător sau șef de exploatație.

Fondurile nerambursabile acordate pentru instalarea tinerilor fermieri este de 10.000 euro pentru o exploatație agricolă cu dimensiunea minimă de 6 UDE. Dacă exploatația are o dimensiune mai mare de 6 UDE, sprijinul pentru instalare poate crește cu 2.000 euro/pentru o UDE, dar nu va putea depăși 25.000 euro pentru o exploatație.

A.S.

Români pentru români

ROMÂNII DIN RĂSĂRITUL SERBIEI (I)

GEOGRAFIA

Acolo unde începe Peninsula Balcanică, lângă statul românilor – România – se află românii din răsăritul Serbiei. Această vecinătate se datorează faptului că ambele maluri ale cursului inferior al Dunării sunt dintotdeauna populate de români, în prezent însă în țări diferite.

Românii din răsăritul Serbiei sunt mai ales între văile Timocului, Moravei și Dunării, pe un areal mai întins decât Banatul sârbesc (regiunile fiind vecine, fluviul reprezentând demarcația dintre ele – Banatul aflat în stânga Dunării, iar românii din răsăritul Serbiei în dreapta Dunării). Fluviul Dunărea, care curge între Germania și România - de la Pădurea Neagră până la Marea Neagră - este cea mai mare apă a Serbiei, în interiorul țării Bazinul Moravei separând răsăritul populat cu români de centrul Serbiei.

Relieful regiunii populate de români în răsăritul Serbiei este între partea sudică a Munților Carpați – lanț european care începe în Austria și se încheie în zonă – până la cel mai jos punct din Serbia, aflat la vărsarea Timocului în Dunăre. Dunărea a săpat un defileu spectaculos străjuit la intrare de Cetatea Golubăț, iar la ieșire având barajul Porțile de Fier I – care în prezent este princi-

pala punte de legătură cu România. Deschiderea barajului Porțile de Fier II din aval - pentru traficul persoanelor și mărfurilor - va reprezenta o facilitare a legăturilor românilor din răsăritul Serbiei cu țara mamă, România.

Regiunea găzduiește cel mai mare parc național din Serbia, de o remarcabilă biodiversitate naturală și de o importanță culturală și istorică deosebită pentru Europa, începând cu cele mai bine prezervate relieve de vegetație și faună, până la primele așezări neolitice de pe continent.

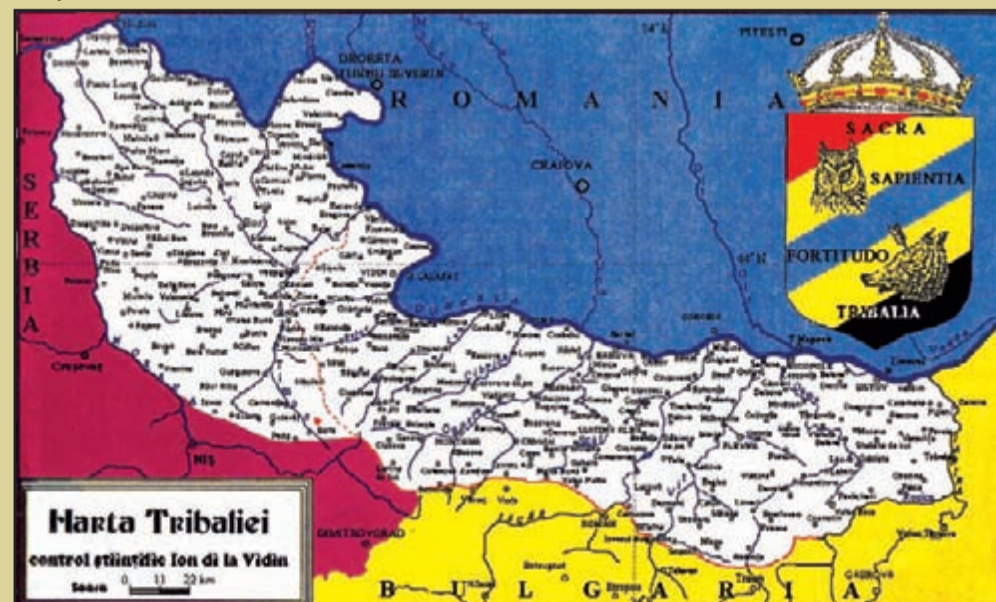

Resursele acestei excepțional de frumoase regiuni – pe lângă cea umană formată din românii covârșitor majoritari – constau din potențial hidro/energetic, pește și vânat, păduri, materiale de construcție, zone agricole mănoase, zăcăminte ale subsolului, turism, manifestări populare de tot felul, etc. (pe ansamblu fiind una dintre cele mai bine cotate zone de interes ale Serbiei).

Cele mai mari așezări sunt Zajecar / Zăiceari și Bor – orașe industriale bazate pe exploatarea bogățiilor regiunii, dintre care minerele de cupru este valoros pentru economie / pe lângă alte minereuri prețioase și rare din zonă, ca aurul.

Climatul este preponderent temperat continental, cu vreme similară României. Climatul geopolitic este însă instabil, datorită vremurilor ce le are Serbia. Veniturile populației sunt alinate condițiilor din țară – în suferință datorită costurilor recentelor războaie în care s-a implicat Serbia. Regiunea românilor din răsăritul Serbiei se află în imediata vecinătate a Uniunii Europene – cu care însă relațiile și schimburile sunt dificile, datorită graniței puternice existente, necesității vizei europene pentru cetățenii Serbiei etc.

ISTORIA

Înainte de Cristos, regiunea - populată de tracii numiți tribali - aparținea Daciei. Fenomenul de romanizare a început în secolul I, când Imperiul Roman s-a extins până la Dunăre iar din secolul II și peste Dunăre. În secolul III romanii s-au retras din nordul Dunării, desființând provincia Dacia Traiană de pe teritoriul actualei României și înființând provincia Dacia Ripensis în sudul Dunării - pe actualul teritoriu sârb. Prezența romană în sudul Dunării a fost mult mai îndelungată decât în nordul Dunării, ceea ce a contribuit la desăvârșirea etnogenezei localnicilor în măsură chiar mai însemnată decât a celor din actuala Românie. În secolul IV, Imperiul Roman s-a împărțit în partea de apus cu capitala la Roma și cea de răsărit numită Romania - care includea și actualul teritoriu al românilor din răsăritul Serbiei, religia creștină devenind oficială, pentru zonă înființându-se Episcopia de la Aquae / azi în comuna Negotin.

În secolele V și VI, actuala regiune din răsăritul Serbiei a fost de neenumărate ori atacată de avari, huni, gepizi, ostrogoți și alți migratori. Sârbii în secolul VII, când au sosit, s-au așezat în apusul actualei țări / abia peste mai mult de o mie de ani ajungând și în regiunea de acum a românilor din răsăritul Serbiei (cu prilejul primei migrații cerută de patriarhul sârb - la sfârșitul secolului XVII). În secolul VIII deja exista în Balcani - de la Dunăre până la Adriatică - o mare populație românească, din care până azi mai există numeroase comunități, răspândite în toate țărilor din peninsula, între care românii din răsăritul Serbiei reprezintă gruparea cea mai compactă.

Primii voievozi români, din secolul IX - provenind din regiunea locuită azi de românii din răsăritul Serbiei - au trecut Dunărea și au întemeiat formațiuni statale în nordul ei (în paralel atunci sârbii și-au întemeiat în apus regatul lor). În secolele X și XI, românii din răsăritul actualei țări Serbia au avut cnezatul lor propriu, ce se întindea pe ambele părți ale Dunării (în nord până în Retezat), iar în secolul XII au contribuit la crearea unui țarat împreună cu bulgarii, care s-a menținut independent aproape un veac. Puterea lor era așa de mare încât în secolul XIII cneji sârbi au scos o lege prin care interziceau cununiile cu românele, ca să nu-și piardă neamul. Însă la sfârșitul secolului XIV, cu tot ajutorul dat de români, Serbia a dispărut ca stat - în urma desființării sale de către Imperiul Otoman.

În secolul XV colaborarea cu Țara

Românească, de pe partea cealaltă a Dunării, consolidată puternic din veacul anterior prin rezistența comună atât față de maghiari cât și față de otomani, a continuat. Deoarece românii din actualul răsărit al Serbiei la începutul secolului XVI se răsculau des față de Pașalâcul Vidinului din care făceau parte, otomanii au acceptat o reorganizare și zona a funcționat între 1565 și 1833 ca Provincia Autonomă Margina, având capitala la Negotin, fiind condusă de cneji români.

După aceea Craina - denumirea folosită de sârbi pentru Margina - a fost inclusă în Serbia și toate drepturile românilor au fost suprimate, situația perpetuându-se până în prezent. Colonizarea sârbă în regiune a continuat; la cererea Bisericii Ortodoxe Sârbe nu se mai dau prenume și nume românești, ci autoritățile insistă ca în răsăritul Serbiei acestea să fie doar sârbești, însă în casă și între ei localnicii se adresează unii altora prin prenume și nume tradiționale românești, iar așezările sunt cunoscute - neoficial, popular - cu numele românești.

În secolul XIX - când românii reprezentau a șaptea parte din populația Serbiei - adesea au fost prinși în luptele dintre sârbi și bulgari pentru regiunea lor din răsărit. La începutul secolului XX, în Serbia erau socotiți trădători toți cei care pomeneau de existența românilor în statul sârb, iar la începutul secolului XXI, după dispariția Federației Iugoslave, sârbii persistă în neacceptarea identității românești din răsăritul țării, la toate nivelele - de la cel personal până la cel instituțional.

Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei a adoptat în 2008 Rezoluția 1632 care se referă în mod special la situația românilor din răsăritul Serbiei - constatată mai puțin favorabilă decât a românilor din Voivodina - și care reamintește principiul enunțat de Convenția-Cadru Europeană pentru Protecția Minorităților Naționale în sensul că „orice încercare privind impunerea identității unei persoane sau unui grup de persoane este inadmisibilă”.

Toate drepturile valabile pentru românii din Voivodina trebuie să fie valabile și pentru românii din răsăritul Serbiei - iar între acestea biserica, presa și școala în limba maternă, cu sprijinul autorităților Serbiei, se remarcă drept urgente. Acest sprijin lipsește azi; românii din răsăritul Serbiei sunt cetățeni ai statului sârb care își achită obligațiile - inclusiv taxele - la fel ca sârbii, însă nu beneficiază de drepturile firești: europene, umane și istorice. De-a lungul timpului, românii au arătat mereu mai multă prietenie sârbilor decât invers. Drepturile românilor din Serbia trebuie să fie aceleași cu drepturile sârbilor din România. Românii din răsăritul Serbiei sunt regionalisti fermi, în așa măsură încât nu s-au putut conforma intereselor naționalismului slav și nu renunță la originea etnică, la limbă, la cultura tradițională proprie, nici la necesitatea de a supraviețui ca atare și de a menține legătura cu România.

Pagina realizată de
Eugen GHERGA și Timoc Press

Povestea unui turn vechi de șapte secole

A trecut prin foc și sabie, a fost dărâmat, uitat, iar acum a fost redescoperit. Aceasta ar fi în câteva cuvinte, povestea donjonului medieval ridicat de Carol Robert de Anjou, acum 700 de ani, în inima Timișoarei.

Regele Ungariei decide să ridice în Timișoara un castel, în 1307. Aduce meșteri italieni din țara sa de origine care fac planurile și după șapte ani, documentele spun că era deja terminat. De fapt, castelul de atunci era un donjon, un turn-locuință fortificat pe care Carol Robert îl va folosi deja în 1315 când, forțat de împrejurări, își mută capitala la Timișoara. Timp de 8 ani, zidurile groase ale turnului îl adăpostesc pe Carol Robert de Anjou, care își conduce regatul de aici, apărat de donjon și înconjurat de supuși fideli. Probabil că în 1407 și turnul este refăcut, atunci când comitele de Timiș, Filippo Scolari reconstruiește tot castelul. La mijlocul secolului al XV-lea, pământul îl clatină amenințător, dar zidurile groase rămân în picioare după cutremur. Iancu de Hunedoara, numit comite de Timiș,

cere supușilor săi să refacă tot castelul pe care îl folosește deseori ca bază de plecare în luptele sale împotriva turcilor. Un secol mai târziu, cade pradă otomanilor. Aceștia se

instalează în tot Banatul, iar din oraș fac vilaiet. Uimiți de frumusețea Timișoarei și a castelului, călătorii lasă scrieri și desene.

2009: Săpăturile arheologice din curtea Castelului Huniade

Punctul central al descoperirii din 2009 a fost donjonul medieval, datat în secolul al XIV-lea, cea mai veche construcție medievală. În baza rezultatelor cercetării, se poate formula ipoteza că acest turn a făcut parte din primul castel ridicat de Carol Robert de Anjou la Timișoara, ca reședință a curții regale. Castelul a fost extins și modernizat treptat. În secolul al XV-lea, turnul a fost înconjurat de un zid de incintă, construit din cărămidă și fundații de piatră. De-a lungul timpului, incinta castelului a fost mereu completată. În această campanie, arheologii au descoperit fundația turnului, de dimensiuni mari, de 11m/11m, formă pătrată, construit din cărămidă, pe stâlpi de lemn. Înălțimea nu se poate ști cu siguranță, este posibil să fi avut două sau trei etaje. Turnul

Donjonul, prea vechi deja, își pierde încet, rolul de apărare, în favoarea turnurilor și zidurilor mult mai rezistente la armele moderne ale epocii. După victoria trupelor austriece, castelul ia rol de cazarmă și arsenal militar, iar apoi este supus unor reconstrucții. Probabil acum, bătrânul donjon este ras și acoperit cu pământ. Din zidurile lui groase nu mai rămâne aproape nimic, doar o urmă de fundație și parterul. Ascuns în pământ, se odihnește în tăcere alte trei sute de ani. În jurul său, castelul se schimbă periodic, este reconstruit, refăcut, sute de mii de oameni intră și ies. Donjonul se trezește la viață abia în 2009, când un arheolog mai curios dă la o parte pământul așezat deasupra. Încet-încet, cu migală, zidurile ies la iveală, odată cu micile comori ascunse înăuntru: resturi de vase, ghiulele, vârfuri de săgeți, monede.

Acum pentru turnul lui Carol Robert de Anjou va începe o nouă epocă. El va uita de ghiulele și artilerie, de războaie și asedii, va fi consolidat, refăcut parțial și apoi pus în lumina reflectoarelor să își spună povestea. Povestea unui turn vechi de șapte secole, povestea unei epoci, povestea unui oraș.

Muzeul Banatului a încheiat campania de săpături arheologice din curtea Castelului Huniade din Timișoara. Castelul Huniade are în curs mai multe lucrări de consolidare, în prezent se lucrează și la un plan pentru restaurare, așadar aceste lucrări au fost necesare. După trei luni de lucrări, arheologii au scos la iveală ruinele turnului medieval, vechi de peste șapte secole. Ei cred că acest donjon este de fapt primul castel menționat la Timișoara, construit de Carol Robert de Anjou în jurul anului 1315, atunci când regele Ungariei s-a refugiat aici și și-a stabilit reședința regală. Turnul nu mai apărea pe planurile castelului, păstrate până în prezent, așadar nu mică le-a fost uimirea specialiștilor când i-au găsit ruinele. Mai mult, au descoperit inclusiv urme care să ateste că datarea pe care la început doar o bănuiau, era corectă: ghiulele de piatră și vârfuri de săgeți care stau mărturie bătăliilor duse la castel, dar și o monedă emisă chiar de regele Carol Robert de Anjou și pierdută printre zidurile cetății.

Donjonul era pătrat, cu laturile de 11 metri și înconjurat de ziduri de apărare. În apropierea acestuia a fost găsită și o fântână folosită în castel, care va fi cercetată după

era folosit atât ca locuință, cât și ca refugiu în caz de asediu și arăta probabil ca turnul de la Ciacova, păstrat până în prezent, și care ar fi putut lua modelul celui din Timișoara.

Lângă turn a fost descoperită o fântână rotundă cu diametrul de 2,5 m și cu o adâncime de 4 m. Fântâna a fost probabil reamenajată în epoca modernă (secolul XIX), însă este posibil să fie mult mai veche. În interiorul fântânii există un izvor de apă activ, care ar mai putea fi folosit și astăzi.

În Sala de Marmură a fost cercetat turnul de NV al castelului (turn din secolul al XVI-lea, unul din cele cinci care apar în reprezentările de epocă ale castelului). De asemenea, s-au găsit două gropi de provizii cu un bogat material arheologic, de epocă turcească.

consolidarea pereților.

„Situl este probabil cel mai important sit medieval din Banat, având în vedere că acest castel a jucat un rol esențial în zonă, începând cu a fi reședință regală (secolul al XIV-lea), apoi reședință comiților de Timiș, Filippo Scolari și Ioan de Hunedoara, apoi sediu al demnitarilor otomani în perioada pașalâcului turcesc. Aceste descoperiri merită să fie puse în valoare și introduse într-un circuit turistic”, a spus arheologul Zsuzsana Kopeczny, una dintre coordonatoarele șantierului.

Directorul Muzeului Banatului, Dan Leopold Ciobotaru, a apreciat că aceste săpături arheologice trebuie să continue și în anii următori pentru a desluși istoria castelului Huniade, cea mai veche clădire din orașul de pe Bega.

„Acest turn este foarte important, însă multe dintre probleme abia acum încep. Vrem să găsim finanțare europeană pentru conservarea și restaurarea lui și includerea lui în cir-

cuit turistic”, consideră și domnul Sorin Munteanu, președintele Comisiei de cultură din cadrul Consiliului Județean Timiș.

Odată cu finalizarea săpăturilor la donjonul medieval din curtea Castelului, la Timișoara a fost prezent și inspectorul guvernamental, Virgil Ștefan Nițulescu, președintele Comitetului Național Român ICOM (ICOM este International Council of Museums/Consiliul Internațional al Muzeelor). Atât în curte cât și în Sala de Marmură se vor demara procedurile de conservare și de restaurare și se caută soluții de punere în valoare a acestor ruine și de integrare a lor în circuitul turistic.

În prezent, donjonul se poate vizita în curtea Castelului Huniade din Timișoara, dar numai sub supravegherea personalului de specialitate.

Nicoleta TRIFAN

Veniturile realizate în Timiș, mai mici decât anul trecut

Veniturile bugetului consolidat, calculate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș (DGFP) la finele lunii august, arată că sumele strânse de la contribuabili au fost mai mici decât în perioada similară a anului trecut. Astfel, veniturile totale reprezentând bugetul consolidat (exclusiv vama și sumele deductibile) au fost de 2,11 miliarde lei, față de 2,18 miliarde lei, venituri realizate anul trecut, deci o scădere de 3,15%. Cea mai mare scădere a fost înregistrată în luna august a.c., cu 16,9%, față de august 2008. Veniturile încasate la bugetul de stat, în perioada menționată, au fost în sumă de 1,09 miliarde lei, în scădere cu 7,59% față de veniturile încasate la 31 august 2008, diminuarea fiind cauzată, în principal, de scăderea sumelor încasate la impozitul pe profit și la taxa pe valoare adăugată.

Astfel, în luna iulie 2009, veniturile bugetului de stat au fost mai mici cu 5,01% față de iulie 2008, iar în luna august

2009, față de luna august 2008, au fost mai mici cu 27,82%.

Sumele încasate din impozitul pe profit au fost mai mici cu aproape un sfert față de anul trecut, conform DGFP Timiș. În structura veniturilor bugetului de stat, ca impozit pe profit a fost încasată suma de 172 milioane lei, cu 23,50% mai puțin față de 31 august 2008, de unde rezultă că numărul agenților care au înregistrat pierderi financiare s-a mărit. În schimb, la impozitul pe venit s-a înregistrat o creștere cu 7,31% a încasărilor. La taxa pe valoarea adăugată încasată pentru operațiuni interne s-a înregistrat o scădere a încasărilor, începând cu luna iulie 2009, cu 1,7% față de aceeași perioadă a anului precedent, scăderea accentuându-se în luna august 2009, la 5,3 procente.

Pentru intensificarea colectării veniturilor bugetare, până la finele lunii august 2009 au fost inițiate zeci de mii de măsuri de executare silită. Inspectorii fiscali au trimis persoanelor

fizice și juridice aproape 90.000 de somații pentru datoriile care trebuia să fie încasate, suma totală ce trebuie recuperată fiind de peste 615 milioane lei. În aproape 30.000 de cazuri s-au pus popri pe conturile bancare ale debitorilor, în sumă de 240 de milioane de lei. Pentru recuperarea unei datorii de circa 48 de milioane de lei, au fost instituite 152 de sechestruri asupra bunurilor mobile și imobile. Suma totală ce trebuie recuperată de la contribuabilii din Timiș, cărora li s-au emis măsuri de executare silită, este de circa 215 milioane euro. În primele opt luni ale anului, unitățile fiscale au organizat un număr de 190 de licitații, pentru valorificarea bunurilor mobile și imobile sechestrate.

La aceste acțiuni s-au prezentat ofertanți doar la 14 licitații, valoarea bunurilor vândute fiind de nici 250.000 lei. Suma recuperată este de 264,7 milioane lei.

A.S.

TOMNATIC

Comuna cu origini franceze își vrea înapoi tradițiile... germane

În urmă cu peste două secole și jumătate, comuna Tomnatic era cel mai mare sat francez din Banat. Fusesse colonizată cu francezi din zona Alsacia, iar la scurt timp au venit și nemții. Nu a mai rămas nicio urmă de "franzuzime" până în zilele noastre, doar în evidențele istorice și în numele unor familii, care și-au pierdut de tot accentul lui Voltaire. Acum, la Tomnatic, problemele sunt tipic românești, dar există speranțe europene, adaptate secolului XXI.

KIRWEICH-UL - UN OBICEI REÎNVIAT CU FONDURI EUROPENE

La fel ca mai toate comunele timișene, și la Tomnatic e nevoie de utilitățile necesare unui trai decent, așa că s-au accesat fonduri europene. Primarul Dănuț Miculescu a precizat că s-au făcut proiectele necesare pentru accesarea fondurilor pentru asfaltarea străzilor și construirea unei creșe. În plus, se dorește extinderea școlii, tot pe fonduri europene. Într-un corp de clădire va fi mutată grădinița, pentru că sediul unde se află acum este retrocedat și Primăria plătește proprietarului o chirie exorbitantă, de 1.100 de euro pe lună. Cu fonduri guvernamentale s-a început introducerea rețelei de apă, iar până acum s-au forat două puțuri, s-a făcut stație de tratare, una de pompare, un rezervor de înmagazinare și 2.000 de m coloană principală. Urmează finanțarea mai departe pentru rețeaua de distribuție. În viitorul apropiat, va exista și canalizare, deoarece există planuri avansate pentru un parteneriat public privat în care s-a alăturat o firmă germană, dar și vecinii din comuna Gottlob. Căminul cultural din localitate a fost retrocedat urmașilor foștilor proprietari, așa că se dorește construirea unuia nou, precum se fac planuri și pentru o sală de sport.

Nu doar aspectele de infrastructură sunt în atenția primarului, ci și partea culturală. "Dorim reînvierea fenomenului kirweich la Tomnatic, având în vedere preponderența germană a populației, de la înființarea comunei. Nu s-a mai păstrat această sărbătoare. După revoluție s-a ținut o singură dată, în primii ani", ne spune Miculescu. Mai sunt sub 100 de nemți în Tomnatic acum, majoritatea fiind persoane în vârstă, care nu au vrut sau nu au putut să plece din România. Rudele lor se întorc deseori acasă, în comuna timișeană, dar mai masiv vin de 1 noiembrie, de Ziua Morților. Grupuri mai mari de nemți plecați din Tomnatic - sau Triebswetter, cum se numea până în 1920 - s-au stabilit pe lângă Rastatt și Nürnberg.

DORESC LĂCAȘUL CATOLICILOR

"Primele persoane care au fost colonizate aici au fost francezii, ulterior au venit șvabii. După aceea au venit românii. Mai sunt și acum câteva familii care poartă nume francez: Bochel, Parizon, Cusak. S-a păstrat numai numele de familie, pentru că între timp s-au germanizat. Prin 1944, situația demografică era cam de maniera: neamț, neamț, neamț, țigan, român, român, neamț, neamț, neamț, iarăși 2-3 familii de țigani, foarte mulți. Țigani băștinași de aici sunt catolici, vorbesc șvabește, erau slugi la nemți. Români au fost mai puțini. După '45 începea un fost aduși români mai mulți, din Bulgaria, în special. Francezii au venit aici prin 1722, când s-a înființat localitatea. Din păcate, nu au mai rămas nici un fel de clădiri de atunci. Eu am mai prins o locuință acoperită cu stuf, dar s-a dărâmat între timp. Am dorit să facem un muzeu acolo, era o discuție prin '82-'83 și proiectul nu s-a mai realizat, iar clădirea s-a dărâmat, era subredă. Posibil ca și în zona Gottlob să fi fost familii aduse din Franța, deoarece localitățile au apărut cam în același timp", ne spune Miculescu.

Primarul amintește că din cauza trecutului

preponderent catolic, românii ortodocși nu au avut norocul de a avea propriul lăcaș de cult. Acum se roagă într-o casă sfințită, unde se țin și ceremoniile religioase. În schimb, biserica catolică este aproape neutilizată și nu sunt fonduri pentru a fi întreținută de către Episcopie. Cum nici construcția unei biserici ortodoxe nu se întreprinde prea devreme, comunitatea din Tomnatic ar dori să poată folosi lăcașul catolic. "Am dat un loc unde se va putea construi biserica, dar am uitat să adunăm bani. Sunt sceptic că pe un viitor apropiat acest lăcaș se va construi, dar este în vizorul nostru. Eu am făcut în primul rând un apel la cetățeni pentru că sursa principală va fi colectarea de la enori-

ași. Nu am ajuns la un rezultat în urma discuțiilor cu partea ortodoxă, pentru a prelua în administrare această biserică. Precedente sunt, chiar în Timiș, pe lângă Iecea, la Peciu, sau Sânmihail German. Catolicii nu sunt în stare să întrețină biserica lor, noi nu putem să construim. Aveam o promisiune că va veni în zonă ministrul Culturii. Am vrea să trecem clădirea bisericii ca monument istoric. Este o biserică veche, mare, frumoasă, de prin anul 1860", ne spune edilul din Tomnatic.

FĂRĂ DATORII ȘI CU BUGET DRĂMUIT

Primăria Tomnatic a reușit să termine bugetul anului 2008 cu un fond de rulment, numai bun pentru perioada de criză din acest an. "Suntem printre puținele primării din județ care au încheiat anul trecut fără datorii. Am avut chiar și un fond de rulment cu care m-am descurcat anul acesta. Nu avem probleme de plăți anul acesta, ne-am întins plapuma cât ne-a ținut. Suntem cu toate cheltuielile la zi, nu am vrut să mai creăm probleme financiare. Singura problemă este fondul de salarii la școală. S-a făcut o diminuare a fondurilor din trimestrul patru către trimestrul trei și am rămas descoperiți pe trimestru patru. Ne îngrijim să avem un grad de colectare bun al taxelor și impozitelor și ne-am comensurat mișcările ca să ne ajungă banii. Dacă știi să gestionezi bine banii, poți să faci unele lucruri și să nu faci cheltuieli aiurea. Am redus cheltuielile de zi cu zi la minimum-minimorum. De exemplu, la iluminatul public, corelăm timpul de expunere natural cu întunericul și plătesc la nivelul întunericului. Nu facem concurență soarelui... Îmi fac analiza permanentă a banilor și ce lucrări pot să fac în continuare", explică Dănuț Miculescu.

Comuna, reînființată în 2004, a pierdut o șansă de a avea investitori mai mulți, dacă s-ar fi profitat de legătura localității cu drumul național care leagă Timișoara de vama Cenad. "E destul de greu să aduci investitori aici, pentru că primăria nu poate să le dea un teren ca să își construiască o fabrică. Am fi doar intermediar între proprietar și potențialul investitor. Nu avem niciun rest de teren pe care să îl putem pune la dispoziție și nici nu avem încă utilități. Dacă așa fi fost primar înainte de 2004, nu aș fi împărțit pământul acesta care leagă comuna de drumul național. Până acolo m-aș

fi dus cu intravilanul. E foarte important să fi la un drum național, mai ales că e drum către frontieră, mai făceam un ban la bugetul local, prin concesionare sau vânzare. Marele câștig ar fi fost legătura directă a localității cu șoseaua. Tomnatic e comună din 2004, cei care au condus înainte nu au gândit așa cu privire la aceste terenuri", precizează primarul.

IDEI DE MAKO

Dacă tot am vorbit de investitori, primarul amintește de un proiect pe care își dorește să îl vadă realizat în comuna sa: un aqualand ca și cele din Ungaria, cu băi termale, pe terenul fostelor IAS-uri. "Ferma de vaci a fostului IAS a fost cumpărată de un italian, prin 2004, care vrea să facă altceva acum. Se vor demola acele clădiri de la intrarea din comună. Eu am vorbit cu el să facem o amenajare gen aqualand. Există posibilitate de alimentare cu apă termală de la o sondă din apropiere. Ar putea fi alimentat ștrandul sau să facem, de ce nu, o stațiune balneară. La vremea cumpărării, italianul voia să populeze fostul IAS cu animale. Nu a mai avut posibilitate să cumpere teren ca să facă o bază pentru furaje, așa că a renunțat la idee. Între mine și el a fost o discuție de principiu cu privire la intenția folosirii terenului după demolarea clădirilor. Depinde de el și de posibilitățile lui financiare. Sunt vreo 9 hectare acolo, s-ar putea face un ștrand cum e cel de la Mako, din Ungaria. Forajul de apă este la fabrica de prelucrare a lemnului, chiar în curte, e apă geo-termală acolo", ne detaliază ideea sa primarul din Tomnatic.

TRAIUL DE ZI CU ZI

Apropierea de orașul Sânnicolau Mare a dat de muncă localnicilor. Conform primarului Miculescu, circa 450 de persoane din Tomnatic sunt angajate la fabricile de la oraș. Circa 100 de persoane sunt la muncă în străinătate, iar când s-au întors și-au făcut case frumoase. Altfel, sursa principală de venit este munca agricolă, mai precis cultivarea legumelor, sector care însă nu mai e atât de atrăgător. Miculescu explică de ce: "Au probleme cu vânzarea produsului finit. Investiția s-a făcut, chiar cu eforturi, credite la bancă, și când se recoltează marfa și te duci în piață, te lovești de mafia piețelor, care strică tot circuitul comercial. Cei mai afectați sunt producătorul și consumatorul. Producătorul nu primește valoarea care ar merita să o primească pe produs, iar cumpărătorul, prin adaosul pe care intermediarul îl practică, ia totul mai scump. O altă problemă este marfa adusă de peste graniță și scăpată de sub control. Singurii câștigători din toată treaba asta sunt intermediarii din piață, deci, cum i-am definit eu, "mafia piețelor", care ar trebui să fie în vizorul multor instituții ale statului, finanțe, garda financiară, poliție. La final de an, producătorii au văzut că nu și-au scos cheltuielile, dar mite să merite efortul pe care l-au depus. Ca atare, unii au ajuns să lucreze în străinătate, pentru a-și achita datoriile către bănci. Delicată e și problema culturii mari, pentru că prețurile sunt mici, iarăși din cauza mafiei create la manipularea cerealelor. Nu este normal să vinzi 10 kg de grâu ca să faci o pâine".

Numărul de dosare sociale este de circa 50 la Tomnatic, aceste familii fiind considerate foarte sărace. "Am preluat de la Lovrin (comună de care aparținea Tomnaticul până în 2004, n.r.) 86 de dosare, între timp le-am mai

reduc. Eu cred că în afara unor familii mai nevoiaș, în Tomnatic nu ar trebui să fie ajutor social. Aici se pot câștiga niște bani, pentru că este de lucru în comună. Important e să vrea să muncească. Nu aș fi fost de acord cu această lege, pentru că a îngrădit nemunca. În localitățile noastre, se găsește de lucru, important e să vrei să lucrezi", afirmă primarul.

SOLUȚIE PE TERMEN LUNG PENTRU GUNOI

Fiecare comună din Timiș a avut probleme cu închiderea gropilor de gunoi. Ba nu au fost bani, ba s-au scumpit serviciile de salubritate pentru că a crescut distanța către o groapă de gunoi, ba nu au fost utilaje etc. Gunoiul din Tomnatic este depozitat în Arad, pentru că primarul a vrut să scape de grija de a căuta altă locație când și groapa temporară de la Sânnicolau Mare se va închide. A avut, totuși, și probleme, ba chiar a fost sancționat de către Garda de Mediu.

"Când am preluat mandatul, am descoperit că așa-zisa groapă de gunoi era curată și creștea iarbă, pășunau oile, iar de jur împrejur erau hectarele de gunoi împrăștiate. La fel în jurul localității, am avut acțiuni puternice, pentru că acuși se sufoca localitatea de gunoaiele din jur. Am reușit să debarasăm. Stăteau pe proprietățile unor oameni, dar nu era folosit pământul tocmai din cauza gunoiului. Din acest punct de vedere, acțiunea de închidere obligatorie a gropii a creat probleme pentru că asemenea lucrări nu se fac cu bani puțini. Eu făcusem un calcul, așa grosso modo, să cumpărăm noi motorină, să închiriem niște utilaje și ne trebuia 2,5 miliarde de lei vechi

pentru a închide groapa de gunoi. De fapt, gunoiul din jur, că groapă nu aveam ce să închid, dacă nu aveam gunoi în ea. A fost Garda de Mediu, am primit amendă, pe bună dreptate. Pentru depozitare, soluția mea a fost următoarea: deși groapa de la Sânnicolau Mare mai funcționează până la anul, în vară, totuși nu m-am orientat spre ei. Adunăm gunoiul cu tractorul meu. Tractorul și două remorci le-am pus la dispoziția primăriei iar cu băieții de la ajutor social colectez și încarc gunoiul. O firmă din Arad cu care am făcut contract de transport îl duce la groapa ecologică din Arad. Am spus că este bine așa, pentru că și la anul pe vremea asta să am siguranța că nu voi căuta din nou. Nu am siguranța că acea groapă de la Ghizela se va realiza în termen util ca să ducem toți gunoiul acolo. Eu descarc gunoiul într-un container, pus la dispoziție de firma cu care am făcut contract pe transport, plătesc chirie pe utilaj și ei vin și îl ridică atunci când îi anunțăm că e plin și îmi aduc altul gol. Per locuitor prețul ajunge la 4 lei pe lună. Comunele vecine au valori similare de depozitare, dar eu transport la Arad", a detaliat Dănuț Miculescu.

Alina SABOU
Foto: Constantin DUMA

PESAC

Comuna care se bucură de libertate

În fața Primăriei din comuna Pesac, deasupra totemului care ne indică locul unde se iau deciziile cele mai importante pentru comunitate, tronează o cameră video. Viceprimarul Liviu Miloș ne lămurește ce e cu "ochiul" supraveghetor: pe drumul din comuna timișeană se organizau curse de mașini, fiind un drum drept, așa că edilii au decis să monteze o cameră de supraveghere, pentru a evita problemele. Soluția a fost, se pare, una prielnică, deoarece, conform viceprimarului, șoferii dornici de aventură au dispărut. Este doar un aspect din viața comunei reînființate recent. Cu o populație de aproape 2.200 de persoane, Pesacul a aparținut de Periam până acum doi ani. Locuitorii s-au bucurat că au devenit "liberi" și s-au desprins de localitatea de care fuseseră legați forțat, pentru că, spun ei, nu au avut prea multe avantaje ca și sat aparținător.

GUNOIUL DĂ DURERI DE CAP

Întrebat care este cea mai importantă problemă cu care se confruntă cetățenii din jurisdicția sa, viceprimarul ne spune: gunoiul. Mai precis, prețul la transportarea deșeurilor de pe raza comunei. "Cea mai gravă problemă e cu gunoiul. Noi am avut aici o groapă, pe care a

declară Liviu Miloș. Soluția gândită a fost ca mașina de transport să nu vină decât o dată la două săptămâni. Urmările se văd deja: oamenii au început să arunce gunoiul prin jurul localității, pe câmp. "Ca număr de case ar fi 800 și noi abia pentru jumătate avem tomberoane. Ne-au spus că nu au bani, nu au posibilități și își duc singuri gunoiul. Acum le-am spus că groapa s-a închis și trebuie să plătească, dar s-au plâns că sunt săraci. Mulți nu au bani nici de-o pâine. Avem și rromi mulți", se plânge viceprimarul.

Edilii comunei își pun speranța într-un consătean plecat la muncă în Spania și care le-a promis că ar putea să aducă de afară o mașină de transport pentru deșeuri. Așa s-ar mai economisi bani. "Distanța nu e foarte mare de Sănnicolau Mare, 25 de km, acolo unde transportăm gunoiul, dar ni se cer bani mulți pentru stocare, nu pentru transport. Primăria din Sănnicolau a spus că dacă tot au rămas numai ei cu groapa pe partea de vest a județului, măcar să profite. Așa am auzit că ar fi spus primarul. Nici lor nu le convine să se ducă la ei tot gunoiul din jur. Spuneam că avem pe cineva care e din Pesac și lucrează în Spania și ar vrea să ne aducă o mașină. Ar fi foarte bine dacă s-ar realiza, pentru că am transporta noi singuri gunoiul", afirmă Liviu Miloș.

PLANURI, PROIECTE, DORINȚE

Planuri există, ca în mai toate comunele. Pe lângă reabilitările de la școală (instalația de încălzire, parchetare săli de clasă, tavane false, s-au schimbat porțile de intrare), s-a amenajat căminul cultural, deocamdată pe interior, pentru că la exterior... nu au mai

**Tânărul primar
Cornel Toma (centru, cu fața)
- de vorbă cu consătenii
veniți cu treburi la Primărie**

trebuit să o închidem la termen. Acum trebuie să ducem gunoiul la Sănnicolau Mare și ei ne cer cam mulți bani. Pentru fiecare mașină ne cer 10 milioane de lei vechi. Pe lună ne-ar trebui patru mașini. Noi și așa avem probleme, că oamenii sunt săraci la noi. Avem probleme și cu încălzirea. Până acum salubritatea costa lunar 3,6 lei și acum ar ajunge la 7,5 lei pe persoană. Este o sumă cam mare pentru pensionarii noștri de la CAP. Populația este săracă",

ajuns banii. S-au amenajat câteva drumuri, încă de toamna trecută, cât timp au fost fonduri. Clădirea primăriei s-a schimbat total, înainte fiind o ruină, după cum ne spune Miloș. Tinerii au cerut teren pentru case și li s-au pus la dispoziție 20 de parcele, iar cereri mai sunt și se mai pregătesc vreo 10 parcele. Când s-a pus problema de accesare a fondurilor europene, administrația comunei Pesac a fost printre primele, deoarece dorește să aibă

o așezare civilizată: cu apă, canalizare, stație de epurare și un after school, pentru copii. În plus, au inclus în proiectul integrat cumpărarea de costume populare pentru ansamblul de călușari din Pesac. "Călușarii au luat multe premii. Am comandat 20 de costume, pentru zece perechi, numai 700 de lei e un costum, dar e de durată. Am vrut să ne putem mândri la rugă, să fie pregătiți, să meargă tradiția mai departe. Au câștigat premiul la "Lada cu zestre". Și eu am jucat călușarii, numai Scorniceștiul ne-a bătut pe vremea aceea", își amintește vicele.

Bugetul pe anul 2009 a fost mai mic decât în 2008 cu 700.000 de lei noi, așa că nu s-au mai putut face prea multe investiții. Până în septembrie se colectaseră 60 la sută din taxele și impozitele datorate. Sub 10% sunt venituri proprii, cele mai multe taxe fiind pentru pământul deținut. Din cauză că banii nu au fost destui, asistenții sociali au rămas neplătiți din luna iulie. De altfel, 22% din populație sunt rromi, care nu au școală și sunt foarte săraci. "Avem probleme cu ei. Au avut și pământ, l-au primit, l-au vândut, iar acum au toți cai și căruțe și cam merg la furat pe tarlale. Ne fiind centru de comună înainte, rromii s-au aciuat aici, că nu era sediu de poliție. Localnicii rromi nu sunt așa răi, dar cei veniți din alte părți ne provoacă necazuri. Au furat și poarta de la cimitir, era de fier forjat. Am recuperat-o și am pus-o înapoi. Au fost și de la o asociație, "Parudimos", care voia să îi ajute, să îi ducă la școală, la cursuri. Au venit la cămin, au ținut ședință, au zis unii că se duc, alții au întrebat "ce se dă", că ei așa au fost obișnuiți să primească. E greu să îi lămurești", ne împărtășește Liviu Miloș opinia sa despre rromii din Pesac.

AGRICULTURA E FĂCUTĂ DE ALȚII

La Pesac este pământ bun, dar oamenii nu îl mai lucrează. S-au săturat să nu mai aibă nicio bucurie când e vorba de profit, așa că l-au dat în arendă la IAS-ul de la Lovrin. Acum a intrat "pe piață" o societate nouă, germană, care îi cam tentează pe oameni. "A venit o altă firmă, germană, care dă mai mult la hectar. Cei de la Lovrin dau, pe hectar 1.000 de kg de boabe; 500 de kg au primit de grâu, 200 de orz și restul de 300 porumb. Firma nouă a zis că dă 1.200 de kg, dar oamenii ar fi mai bucușoși dacă ar primi banii. Neamțul a spus că nu îi convine să dea aici sămânța, au ei afacerile lor. Ar plăti până la finele lunii octombrie. Cu ceilalți, de la Lovrin, au mai fost probleme la plată, pentru că nu s-a vândut grâul au mai dat banii și în ianuarie. Oamenii nu știu cum să se orienteze, ar vrea să plece la prețul mai bun, dar mai au contract cu cei din Lovrin și atunci

Viceprimar Liviu Miloș

nu mai primesc bucatele. Oamenii se tem, că mai au de primit 300 de kg de porumb și poate nu îl mai primesc. Neamțul vrea să ia toată suprafața în arendă. Comuna are aproape 3.000 de hectare suprafață arabilă. La Lovrin avem date în arendă 1.000 de hectare. Mai avem arendat și la o altă societate 700 de hectare. Restul sunt particulari, suprafețe mai mici. Și eu am lucrat pământul și m-am acrit. L-am dat la alții să îl lucreze, fiindcă atunci când am tras linia eram la zero", ne explică vicele. În funcție de calitatea terenului, prețul la hectar ajunge și la 2.000 de euro.

Un alt investitor și-a exprimat intenția de a deschide o crescătorie de taurăși. "Ar fi treabă benefică pentru noi. Aici a fost o zootehnie foarte puternică. Ar mai avea oamenii de lucru. În rest, tineretul lucrează la fabrici din Sănnicolau Mare și Timișoara", spune Miloș.

ȘCOALĂ CU TRADIȚIE

Conform documentelor din arhiva școlii, 1776 este anul de început al organizării învățământului la Pesac. În 1862 este construită prima clădire a școlii confesionale, pe lângă biserica ortodoxă. În 1936-1937 începe construirea unei noi clădiri, terminată până în 1958. În aceeași clădire impunătoare funcționează și acum școala, al cărei director este, de trei ani, Adrian Stoica. Școala este situată pe strada principală, are laboratoare de fizică, chimie și informatică, muzeu de istorie, geografie și biologie, o bibliotecă. Aceasta a fost mutată la etaj, pe hol, în locul unei scene pentru programele artistice ale elevilor, măsură luată din lipsă de spațiu. Profesorii se mândresc cel mai tare cu călușarii, ansamblu care a luat mai multe premii. Acestea tronează la parterul școlii, într-o vitrină special amenajată. 27 de elevi fac parte din acest grup, în care au intrat și elevi din clasele mici.

Alina SABOU
Foto: Constantin DUMA

ZILELE DUMBRĂVENE: FESTIVALUL TOCĂNIȚEI

Comuna Dumbrava, condusă de primarul Ioan Ihasz, a sărbătorit în 26 și 27 septembrie, Zilele Dumbrăvене. Cu acest prilej, au avut loc manifestări sportive, spectacole de dansuri și muzică populară, de cafe concert și lansări de carte ale unei fiice a satului-Vamos-Gulyas Margit, ca și ziaristului Sandu Graur.

Cel mai așteptat eveniment al Zilelor Dumbrăvене a avut loc duminică, 27 septembrie, cu începere de la ora 11. E vorba de Festivalul

Un autograf de la publicistul Janos Graur

Tocăniței care se organizează în Dumbrava de câțiva ani și adună laolaltă maeștri gastronomi din zonă, dar și din străinătate. În toamna acestui an, cu prilejul Festivalului tocăniței și-au demonstrat măiestria maeștri bucătari din România și Ungaria. Ceaunele cu tocăniță de vită, oaie sau rață au fost preparate de bucătari români și maghiari din satele Țipari, Bodo și Dumbrava din România, dar și din Veszto, Nagydorog sau Mako din Ungaria. Datorită birocrăției manifestată de Consutul Românesc la Belgrad-după cum ne-a mărturisit primarul Ioan Ihasz, invitații din comuna Totovo Selo din Banatul sârbesc au obținut în ultimul moment viza românească, adică abia vineri seara, așa că nu s-au mai putut pregăti din punct de vedere tehnic pentru a-și putea demonstra priceperea la Festival. Au venit totuși în ultimul moment la Dumbrava, în afara concursului, pentru a fi cu sufletul alături de prietenii din Banatul românesc. În aprecierea reprezentanților presei, cele mai simpatice echipe de "tocănițari" au fost "Trei rățoi" din Dumbrava și "Haiducii lui Pojar" din Lugoș. Câștigătorii Lingurei de aur au fost declarați cei din orașul Mako-Ungaria: Nagy Gyorgy J. și Szabo Ferencz. După concursul de preparare a tocăniței au urmat alte întreceri: cea a spierătoarelor de ciori și a lămpașelor din dovleci. La această categorie, câștigătoare a fost declarată Alexia Guzun, o artistă de doar cinci ani. Începând cu anul 2010 concursurile din cadrul Zilelor Dumbrăvене se vor înmulți cu unul special: cel al soacrelor.

D. B.
Foto: Cornel Todor

Calendar - luna octombrie 2009

- 1**
- Acoperământul Maicii Domnului (albanezi, greci, români, romi, ruteni)
 - Sărbătoarea Corturilor (evrei)
 - *Rugă: Mănăstirea Lunca de Sus, Botești*
 - Aniversare: Ion Jurca-Rovina, prozator, publicist (1940)
 - În 1905 la Lugoj a apărut primul număr al publicației în limba germană *Lugoser Zeitung*
 - În 1934 prima finală a Cupei României la fotbal a fost câștigată de FC Ripensia Timișoara
 - Obor de vite: Balinț
 - Târg mixt: Balinț, Teremia Mare
- 2**
- Sărbătoarea Corturilor (evrei)
 - Ziua Studentului Rrom
 - Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
 - Obor de vite: Mehala
- 3**
- Sărbătoarea Corturilor (evrei)
 - Ziua Germaniei
 - Atestarea rromilor în spațiul românesc (1385)
 - Piață agroalimentară: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Jimbolia, Orțișoara, Periam, Sânpetru Mare, Variaș, Tomnatic
 - Obor de vite: Cărpiniș, Moșnița Nouă
 - Târg mixt: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Moșnița Nouă, Receaș, Saravale, Timișoara Flavia, Variaș
- 4**
- Aniversare: Adrian Bodnaru, poet, publicist, editor (1969), Robert Șerban, scriitor, publicist, editor (1970)
 - Obor de vite: Deta Aleea Revoluției
 - Târg mixt: Deta- Aleea Revoluției, Liebling, Lovrin, Receaș, Timișoara Flavia
- 5**
- Ziua cadrelor didactice rome
- 6**
- Comemorarea martirilor pașoptiști
 - Aniversare: s-a născut Mircea Cavada (1950)
 - Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
 - Obor de vite: Lugoj Obor
 - Târg mixt: Lugoj Obor
- 7**
- Aniversare: Livius Ciocârlie, critic

- literar, eseist (1935), Werner Kremm, profesor, publicist (1951), Veronica Balaj, scriitor, publicist (1952)
 - În 1956 moaștele Sfântului Ioan de la Partoș au fost așezate în Catedrala Mitropolitană din Timișoara
 - Piață agroalimentară: Buziaș, Igrăș, Jimbolia
 - Târg mixt: Buziaș, Cenad, Dumbrava, Receaș, Tormac
- 8**
- Ziua Croației
 - Comemorare: Franz Kappus, prozator, traducător (1966)
 - Târg mixt: Teremia Mare
- 9**
- Comemorarea Holocaustului
 - Aniversare: Daniel Vighi, scriitor, publicist, profesor universitar (1956)
 - Sfântul Ioan Teologul (macedoneni, ruși, sârbi, ucraineni)
 - Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
 - Obor de vite: Făget, Mehala
- 10**
- Ziua popoarelor nomade dezrădăcinate
 - Piață agroalimentară: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Jimbolia, Orțișoara, Periam, Sânpetru Mare, Variaș, Tomnatic
 - Obor de vite: Cărpiniș, Moșnița Nouă
 - Târg mixt: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Moșnița Nouă, Receaș, Saravale, Timișoara Flavia, Variaș
- 11**
- Bucuria Torei (evrei)
 - Târg mixt: Liebling, Lovrin, Receaș, Timișoara Flavia
- 12**
- Comemorare: Nepomuk Preyer, scriitor (1888)
 - În 1913 a fost inaugurat stadionul echipei timișorene de fotbal *Chinezul* (devenit ulterior Stadionul CFR)
- 13**
- Aniversare: Corina Ciocârlie, critic literar (1963)
 - În 1716, armata habsburgică a cucerit Timișoara de la otomani, fiind întâmpinată de populația orașului în frunte cu primarul Nicolae Muncian
 - Piață agroalimentară: Ciacova, Făget,

- Valcani
 - Obor de vite: Lugoj Obor
 - Târg mixt: Lugoj Obor
- 14**
- Sfânta Cuvioasă Parascheva (albanezi, greci, macedoneni, români, romi, ruteni, ucraineni)
 - Aniversare: Mircea Șerbănescu, scriitor, publicist (1919)
 - *Rugă: Mănăstirea Dobrești, Armădia, Bazoșu Nou, Bărăteaz, Brănești, Cladova, Crivina de Sus, Drăgășinești, Fărășești, Ierșnic, Groși, Jupânești, Macedonia, Pădurani, Poieni, Românești, Teremia Mică, Toager, Traian Vuia, Vălceni, Zorani*
 - Piață agroalimentară: Buziaș, Igrăș, Jimbolia
 - Târg mixt: Buziaș, Cenad, Dumbrava, Receaș, Tormac
- 15**
- Târg mixt: Teremia Mare
- 16**
- În 1904 la Timișoara a apărut primul număr al publicației „Dreptatea și lumina poporului“
 - Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
 - Obor de vite: Mehala
- 17**
- Aniversare: George Lână, poet, publicist (1954)
 - Piață agroalimentară: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Jimbolia, Orțișoara, Periam, Sânpetru Mare, Tomnatic, Variaș
 - Obor de vite: Cărpiniș, Moșnița Nouă
 - Târg mixt: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Moșnița Nouă, Receaș, Saravale, Timișoara Flavia, Variaș
- 18**
- Târg mixt: Liebling, Lovrin, Receaș, Timișoara Flavia
- 20**
- Ziua limbii romani (romi)
 - Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
 - Obor de vite: Lugoj Obor
 - Târg mixt: Lugoj Obor
- 21**
- Piață agroalimentară: Buziaș, Igrăș, Jimbolia
 - Târg mixt: Buziaș, Cenad, Dumbrava, Receaș, Tormac

- 22**
- Obor de vite: Balinț
 - Târg mixt: Balinț, Teremia Mare
- 23**
- Aniversare: Marlen Heckmann Negrescu, prozatoare, traducătoare, arhivist (1951)
 - Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
 - Obor de vite: Făget, Mehala
- 24**
- Piață agroalimentară: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Jimbolia, Orțișoara, Periam, Sânpetru Mare, Tomnatic, Variaș
 - Obor de vite: Cărpiniș, Moșnița Nouă
 - Târg mixt: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Moșnița Nouă, Receaș, Saravale, Timișoara Flavia, Variaș
- 25**
- Descoperirea Sfintei Cruci (armeni)
 - Ziua Armatei
 - Obor de vite: Ciacova
 - Târg mixt: Ciacova, Liebling, Lovrin, Receaș, Timișoara Flavia
- 26**
- Sfântul Mare Mucenic Dimitrie (albanezi, greci, români, romi, ruteni)
 - *Rugă: Cireșu, Covaci, Dolaț, Dudeștii Noi, Giroc, Hodoni, Peciu Nou, Sânandrei, Sinersig, Tapia, Timișoara-Cetate (Biserica Militară)*
 - În 1917 a luat ființă Mitropolia Banatului
- 27**
- Sfânta Cuvioasă Parascheva (ruși, sârbi)
 - Aniversare: Kiss Andras, scriitor, muzeograf (1950)
 - Comemorare: Bechnitz Sandor, critic literar, novelist (1951)
 - Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
 - Obor de vite: Lugoj Obor
 - Târg mixt: Lugoj Obor
- 28**
- Ziua Cehiei
 - Comemorare: arhimandrit Iustinian Dalea (1999)
 - Aniversare: Victor Neumann, scriitor, istoric, profesor universitar (1953)
 - În 1934, Mănăstirea Săraca a fost răscumpărată de la familia Ostoici
 - Piață agroalimentară: Buziaș, Igrăș,

- Jimbolia
 - Târg mixt: Buziaș, Cenad, Dumbrava, Receaș, Tormac
- 29**
- Ziua Turciei
 - Târg mixt: Teremia Mare
- 30**
- În 1939, Uzina electrică Muschong a început să livreze energie electrică pentru iluminatul public din Băile Buziaș
 - Piață agroalimentară: Ciacova, Făget, Valcani
 - Obor de vite: Făget, Mehala
- 31**
- Iluminația (ucraineni)
 - În 1937 la Lugoj a fost dezvelit bustul patriotului bănățean Coriolan Brediceanu
 - În 1918, Consiliul Militar Național Român condus de Aurel Cosma s-a opus Republicii Banatului (proclamată în speranța păstrării Banatului în Ungaria) și a aderat la Consiliul Național Central Român din Transilvania pentru unirea cu România
 - Piață agroalimentară: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Jimbolia, Orțișoara, Periam, Sânpetru Mare, Tomnatic, Variaș
 - Obor de vite: Cărpiniș, Moșnița Nouă
 - Târg mixt: Buziaș, Cărpiniș, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Moșnița Nouă, Receaș, Saravale, Timișoara Flavia, Variaș.
- Zilnic sunt piețe agroalimentare în Curtea (Târgul Curții), Deta (Muzeu Pompieri, Tg. Mare), Gătaia, Jimbolia (Mărășești), Lugoj (Coșbuc), Nădrag (Cornet, Parc), Periam (La Piatră), Timișoara (Badea Cârțan, Bălcescu, Dacia, Doina, Giroc, Iosefin, Lipovei, Piața 700, Piața de Gros), Tomești (Padeș) și târguri mixte în Timișoara (Aurora, Mehala, Nouă)

Detalii pe internet:
www.banaterro.eu,
www.calendarintercultural.ro,
www.cjtimis.ro,
www.mitropolia-banatului.ro

Realizat de Eugen GHERGA

"PLENER U STÁR BIŠNOV" 2009

În perioada 31.08 – 07.09.2009 la Dudeștii Vechi s-a desfășurat cea de a patra ediție a taberei de pictură. Organizată ca în fiecare an de Ioan și Mița Vasilcin în colaborare cu Uniunea Bulgară din Banat – România, cu sprijinul Consiliului Județean Timiș și a Primăriei Dudeștii Vechi, manifestarea a făcut un pas important, îmbogățindu-se cu o nouă secțiune, precum și cu o colaborare de succes cu artiști de marcă din "Májčata Balgárijia". Anul acesta au dat curs invitației un număr de nouă pictori din România și Bulgaria: Raina Teneva - Sofia, Bulgaria; Vladimir Iosifov - Sofia Bulgaria; Nicolai Gheorghiev - Etropole, Bulgaria; Volodea Kazakov – Botevgrad, Bulgaria; Valentin

Tanasă - București, Radu Cotișel -Turda, Iolanda Forgacs - Baia Mare, Maria Calapiș - Dudeștii Vechi, Ioan Vasilcin - Dudeștii Vechi.

Profitând de vremea frumoasă, invitații noștri au descins în natură, pe ulițe sau în afara satului pentru a picta sau fotografia peisajul autohton, deși acesta nu a fost un etalon pentru toate lucrările. Pe simeze se regăsesc diverse teme și motive: peisaj, flori, portret, nud, compoziție figurativă sau abstractă. La final s-a organizat o expoziție cu lucrările realizate pe parcursul taberei. Artiștilor le-au fost înmânate de către primarul comunei Gheorghe Nacov diplome de participare. Expoziția va rămâne deschisă două săptămâni după care va putea fi vizionată în sala mare a Uniunii Bulgare din Timișoara, de zilele bugarilor pavlicieni.

Poezia și-a făcut și ea simțită prezența în seara de vineri când poezii noștri Karol Matei

în sală cu scriitură în limba bulgară și română. Serata a fost organizată de domnul Anton Uzun.

Mulțumim participanților, colaboratorilor și tuturor celor care au sprijinit evenimentul, cu speranța că ediția următoare va fi și mai bogată.

Jáni VÁSILČIN

Timișul ocupă primul loc în domeniul activității de cadastru

Deși s-a înregistrat o scădere de peste 20% față de aceeași perioadă a anului 2008, ca total al volumului de operațiuni de cadastru și publicitate imobiliară, județul Timiș se situează pe primul loc la nivel național. Conform datelor centralizate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în perioada ianuarie - august 2008, județul Timiș a derulat cel mai mare volum de operațiuni de cadastru, cu un total de 188.466. Pentru perioada similară a anului 2009, cel mai mare volum de operațiuni la nivel național a fost înregistrat tot în Timiș, cu o cifră de 151.798. Județul Timiș este urmat de București și Cluj, cu volume de peste 140.000, respectiv peste 120.000 de operațiuni, în anul 2009. Pentru luna august 2009, Timișul are din nou cea mai mare pondere în activitatea de cadastru și publicitate imobiliară derulată la nivel național, cu un total de 17.824 de asemenea operațiuni, fiind urmat de București cu o cifră de 16.444 de operațiuni și de județul Cluj cu 15.366 de operațiuni. A.S.

Sediu nou pentru Registrul Auto Român din Timiș

Din luna septembrie 2009 activitatea Registrului Auto Român Timiș (RAR) se desfășoară într-un sediu nou, pe Calea Torontalului din Timișoara, vizavi de sediul fabricii Coca Cola. Aici a fost deschis și un Birou unic de înmatriculare, care aduce în același loc atât pe reprezentanții Serviciului de înmatriculări auto, cât și pe cei ai Administrației Financiare Timișoara. În acest fel, proprietarii de autovehicule nu mai sunt nevoiți să se deplaseze în diverse locuri din oraș pentru obținerea autorizațiilor necesare înmatriculării unei mașini, ci și-ar rezolva toate problemele la sediul RAR. Investiția a fost realizată din bugetul propriu al RAR. Activitatea RAR Timiș nu va mai funcționa pe bază de programări, care în ultimii ani au ajuns și la 45 de zile. Toate prestațiile solicitate de persoanele care se adresează acestei instituții se realizează în aceeași zi, programul cu publicul fiind prelungit prin asigurarea celor două schimburi în intervalul orar 8 - 20. A.S.

SARAVALE

Lucrurile încep să se miște în comuna Saravale, la peste un an de la alegerile locale. Măcar acum ar trebui să existe toate premiile pentru ca micuța comună aflată pe malul Mureșului să vină din urmă în procesul de adaptare la condițiile secolului XXI. Despre proiectele și problemele comunei am stat de vobă cu primarul Liviu Petrișor.

- Ce investiții s-au realizat în acest an și ce planuri aveți pe termen scurt pentru comună?

Liviu Petrișor: Anul acesta am terminat amenajarea unui cabinet de stomatologie, la nivel european, inaugurat în luna mai. Avem investiții în derulare, sper ca în octombrie să terminăm renovarea unei grădinițe moderne, care este situată în fostul cinematograful. Sunt patru săli de clasă și va avea toate cele necesare. Clădirea fostului cinematograful aparține primăriei, a fost o vreme sală de sport, după ce nu a mai funcționat ca și cinema, iar apoi am avut două familii de oameni necăjiți care au stat acolo. Se mai amenajează sediul unui centru medical, unde avem un medic de familie, o farmacie umană și una veterinară. Am început amenajarea de trotuare cu pavele în partea centrală a comunei, unde se află școala, biserica, poliția, primăria și am pus trotuare de beton în zonele locuite de cetățeni. Vrem să terminăm de pietruit toate străzile din comună. Pot să spun că acum se poate circula pe orice stradă, indiferent de anotimp.

În ceea ce privește planurile pentru viitor, ne propunem să mai facem un centru multifuncțional pentru romii. Vrem să accesăm un program pentru reabilitare de drumuri în zonele locuite de romii și pentru un centru multifuncțional. Putem trece la investiții și amenajarea unei baze sportive. Anul trecut am amenajat un platou asfaltat în curtea școlii, pe care anul acesta l-am împrejmuț și l-am dotat cu nocturnă. Am format trei terenuri, pentru mini-fotbal, volei, baschet și tenis.

Ne-am făcut strategia de dezvoltare a localității pe 2007-2013 și avem două studii de fezabilitate terminate, unul pe alimentare cu apă-canal și unul pentru asfaltare de drumuri. Urmează să depunem proiectele și, la inițiativa Consiliului Județean Timiș, să accesăm fonduri de la guvern pentru alimentarea cu apă. Vrem să facem plan urbanistic general (PUG)

și trebuie să contractăm un colectiv de arhitecți care să îl elaboreze. Din acest motiv nici nu prea putem să accesăm fonduri europene, pentru că ni se cere PUG. Este o prioritate.

În plus, vrem să ne creăm un serviciu propriu de salubritate, ne vom achiziționa un compactor și vom obține licență, apoi vom transporta la stația de transfer din Sănnicolau Mare.

- În ce măsură se exploatează de către străini potențialul agricol?

Liviu Petrișor: Am reușit să atragem acum un investitor danez în domeniul agriculturii. Localitatea Saravale este preponderent agrară; suprafața în extravilan este de aproape 9000 de hectare. Funcționează câteva societăți, dar niciuna nu avea sediul social pe teritoriul comunei. Acum am reușit să atragem un investitor danez, cu care suntem în faza de a perfecta găsirea unui sediu pe teritoriul comunei. Vrea să mai ia în arendă 300 de hectare, pe lângă cele 350 de hectare cumpărate deja. Vrea să își facă o asociație de 650 de hectare și după ce va avea și sediul la noi vom putea spune că am adus un investitor străin și, implicit, creăm și locuri de muncă. Pare că vrea să facă treabă serioasă.

- Ce alte posibilități de dezvoltare mai are comuna?

Liviu Petrișor: Ca potențial turistic, ar fi izvoarele cu ape termale, care din păcate nu funcționează. Am încercat să le preluăm noi, ca primărie, cu toate că proprietar este societatea Foradex, care este la București. Ei sunt un pic mai inflexibili. Am avut solicitări de la investitori străini, care chiar voiau să exploateze sonda, crezând că este proprietatea primăriei. Ar fi fost creat un parteneriat public privat. Facem demersuri pentru a lua noi sonda și apoi să facem un parteneriat public privat, pentru a face o mini stațiune turistică și chiar balneară-curativă, întrucât din informațiile obținute de la Foradex, capacitatea sondei noastre este similară cu cea din Jimbolia, care funcționează acolo de mai bine de 25 de ani. Când era activă, sonda se folosea la încălzirea directă a școlilor, dar s-a exploatat nerațional. Întrucât au fost costurile foarte mari, am trecut la închiderea ei și la încălzirea pe lemne. Sonda nu este rentabilă, dar parametrii ei crează posibilitatea realizării unui obiectiv turistic în zonă, fie cu valențe balneare.

“Am încercat să gospodărim cu chibzuință banii de la buget”

Interviu cu primarul Liviu Petrișor

- Sunteți la un pas de Ungaria. Aveți vreun parteneriat cu ei?

Liviu Petrișor: Mureșul formează o barieră de 2 km cu Ungaria, deci suntem limitrofi cu Ungaria pe limita administrativă. Pe cale rutieră suntem la o distanță de 25 de km. Cu ajutorul celor din orașul Sănnicolau Mare am luat parte la câteva întâlniri are regiunii DKMT, iar la inițiativa primarului din Jimbolia se va constitui un GECT, un grup economic de cooperare transfrontalieră, care este mai flexibil decât DKMT și la care vrem să aderăm și noi. Am făcut o vizită într-o localitate de lângă Szeged, unde ni s-au arătat posibilitățile accesării de fonduri și cum ar putea să funcționeze un astfel de GECT. Se prevede funcționarea cu spații limitrofe din zona transfrontalieră, Ungaria, România, Serbia.

- Care este componența etnică a locuitorilor?

Liviu Petrișor: Saravale s-a desprins în 2004 din comuna Sănnicolau Mare și a avut 2.560 de locuitori după recensământul din 2002. După numărul de pe listele de alegători am văzut că populația este în creștere. În 2004 am avut 1.800, acum avem peste 2.000. Estimez că ne vom apropia undeva la 3.000 de locuitori în viitor. Oficial, după recensământul din 2002, 14% sunt romii, dar neoficial depășesc 40% pentru că la beneficiarii Legii 416 sunt peste 90 de dosare. După recensământul din 2002, au fost 14% sârbi. Aceștia din urmă au și biserică. Din păcate, nu au fost preocupări suficiente de a se menține în școală clasele I-IV în limba sârbă, au avut până anul trecut, dar acum nu mai există. Populația este oarecum îmbătrânită, marea majoritate se ocupă cu agricultura, iar tinerii până la 35 de ani sunt angajați și fac naveta la Sănnicolau. Sunt cam 400-500 de navetiști. Problema cea mai mare ar fi cu românii, este gradul de sărăcie ridicat la ei. O parte din ei s-au integrat, o parte mai au probleme. Pas cu pas se vor rezolva, am și angajat un expert pe probleme de romii. În Consiliul Local sunt și doi reprezentanți ai romilor.

- Suntem aproape la final de an, un an afectat de criza economică. La Saravale ce probleme au fost în privința bugetului? Cum ați drămuț banii?

Liviu Petrișor: Am încercat să gospodărim cu chibzuință banii de la buget, ne-am

limitat la investițiile care sunt, dar, din păcate, nu avem bani pentru ajutorul social. Acum este prima lună în care trebuie să găsim soluții. Am depus o adresă la Direcția de Finanțe, pentru a cere bani de la guvern, dar dacă nu vom primi vom încerca la final de an să facem rectificări la buget și să vedem de unde putem redistribui bani pentru ajutorul social. Este singurul domeniu în care avem probleme. Nu s-a pus problema disponibilizării. Avem o schemă cu 17 angajați și eu zic că este normală, nu e supradimensionată.

- S-a rezolvat disputa din Consiliul Local? Are acum comuna un viceprimar?

Liviu Petrișor: Da, avem viceprimar. Când s-a întrunit Consiliul Local, după alegeri, acesta a fost incomplet, format din șapte în loc de 11 consilieri locali. Patru nu au fost validați. Din cei șapte validați, viceprimarul s-a ales cu un număr de cinci voturi. A fost o chestiune interpretabilă. Secretarul primăriei, fiind jurist, a considerat că cinci nu este majoritar din 11 și așa a apărut un litigiu care s-a soluționat de-abia acum: instanța a dat câștig de cauză viceprimarului. Validarea s-a și făcut numai la a treia ședință, pentru că primele două nu s-au întrunit. Au fost dispute politice. Eu am candidat ca independent. Consilierii și acum sunt puțin reticenți. Chiar într-una din zile am chemat un consultant pe fonduri europene, pe care ei nu au vrut să-l onoreze cu prezența. A fost o dispută cu medicul din comună care mi-a fost contracandidat la alegeri, el are influență în consiliu și se pare că obstrucționează investițiile, sacrificând comuna.

A consemnat Alina SABOU

Nedeea românilor de pretutindeni – sărbătoare câmpenească cu tradiție

Și anul acesta, Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș a organizat Nedeea românilor de pretutindeni o adevărată sărbătoare a jocului și cântecului popular bănățean cu o vechime de peste 16 ani.

Au participat peste 21 de formații artistice reprezentative din județul nostru, din Arad și o formație a românilor din Ungaria. Au parti-

cipat la manifestare peste 700 de artiști. Concertul festivalului a fost vizionat de peste 6000 de spectatori care au rămas încantați de calitatea produselor artistice prezentate. Spectacolul a avut un impact deosebit asupra spectatorului, realizându-se și o educație estetică prin acest gen artistic care este cântecul, jocul, muzica, datinile și obiceiurile populare. Un spectator, de peste 70 de ani, participând de peste 15 ani, spunea: „Această vale ar fi mult mai săracă dacă în prima Duminică după Sf. Maria Mare, nu s-ar întâlni într-un mod armonios trilarile păsărilor cântătoare cu acordurile muzicii populare și ritmurile variate ale dansului străbun.”

Nu putem să nu adresăm mulțumirile noastre tuturor specialiștilor, care de-a lungul anilor au realizat momente

folclorice deosebite, contribuind prin aceasta la perpetuarea folclorului și transmiterea lui generațiilor tinere. Manifestarea e realizată an de an cu sprijinul total al Consiliului Județean Timiș, al Primăriei și al Consiliului Local Tomești și al Centrului de Cultură și Artă al Județului Timiș. Nedeea românilor a fost, este și trebuie să rămână în continuare un adevărat sanctuar folcloric, un loc de pelerinaj anual al celor care iubesc cântecul, jocul, datinile și obiceiurile străbune.

prof. Ciprian CIPU
Foto: Cornel TODOR

Festivalul Fanfarelor, ediția a VII a, 5-6 septembrie 2009

Festivalul Fanfarelor, manifestare ajunsă la a VII-a ediție, a contribuit de-a lungul anilor la revitalizarea unor formații de fanfară din sfera culturală, dar și din cadrul unor culte religioase. Sutele de spectatori prezenți la această manifestare, care se desfășoară anual în prima decadă a lunii septembrie, au trăit momente de emoții unice prilejuite de frumusețea cântecului specific acestui gen artistic.

Se poate observa de la o ediție la alta, diversificarea repertoriului prezentat, piesele muzicale s-au succedat într-un ritm armonios de la prelucrări folclorice la muzică ambientală, piese din repertoriul internațional și muzică religioasă. Ca o noutate, în acest an, s-a revenit la locul tradițional pentru concertele de promenadă din

Parcul Central din fața Cazinoului din Buziaș.

Pe lângă fanfare din județul Timiș și zonele limitrofe, conform tradiției de câțiva ani, la acest festival participă și fanfare din Germania și Serbia. Ne-au vizitat anul acesta fanfara din Rosenheim și Böblingen din Germania, fanfara Pro Amiciția din Timișoara, fanfara comunităților baptiste din Jebel, Receaș, fanfara de tineret din Rusca – Teregova, județul Caraș – Severin, fanfara din Lipova, fanfara din Bănia. Manifestarea face parte din evenimentele culturale cu tradiție, care se derulează prin Agenda Culturală a Consiliului Județean Timiș.

Prof. Ciprian CIPU
Foto: Cornel TODOR

Septembrie 2009 -
Kirwei la Buziaș

Festivalul concurs

„LADA CU ZESTRE”, ediția a III-a 2009 – spectacol final reprezentativ

Festivalul concurs „Lada cu zestre a neamului”, ediția a III-a s-a desfășurat anul acesta pe întreg teritoriul județului, cuprinzând o perioadă mare de timp din ianuarie până în septembrie. Concursul a mobilizat peste 1.000 de participanți, iar selecția a fost destul de riguroasă, cu criterii clare de evaluare. În acest sens, remarcăm implicarea Primărilor și Consiliilor locale, căminelor și caselor de cultură, referenților, echipelor de specialiști care și-au dat concursul pentru buna funcționare a evenimentelor.

Spectacolul final reprezentativ al Festivalului concurs „Lada cu zestre”, ediția a III-a a avut loc pe data de 20 septembrie 2009 în sala Filarmonicii „Banatul”. Programul spectacolului a fost selectat de către dl. prof. Ciprian Cîpu și a cuprins diverse momente folclorice de muzică și dansuri tradiționale românești și ale etniilor din județul Timiș, recitatori în grai bănățean, muzică vocală, corală și instrumentală. Premiile au fost decernate câștigătorilor prin intermediul referenților culturali reuniți într-o ședință de premiere la Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș în data de vineri 18 septembrie 2009. La spectacolul final au fost decernate diplomele și trofee localităților câștigătoare, fiind înmânate de către președintele Comisiei pentru Cultură, dl. Sorin Munteanu, de către secretarul Comisiei pentru Cultură a CJ Timiș dl. Dorin Hehn. Salutul președintelui Consiliului Județean Timiș, dl. Constantin Ostaficiuc, a fost transmis de către ing. dipl. Răzvan Hrenoschi, șef Serviciu Relații Publice, al Consiliului Județean Timiș. Spectacolul a fost regizat de către dl. prof. Ciprian Cîpu, managerul Centrului de Cultură și Artă al Județului Timiș.

Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș a oferit într-un mod natural, prin acest festival, un model de rețea culturală locală și a realizat ceea ce în literatura de specialitate se numește „mobility”, adică mobilitatea ideilor și a oamenilor. A creat un cadru în care oamenii pot să se întâlnească unii cu ceilalți, să schimbe idei și să creeze oportunități prin care cultura locală este conservată, valorificată și promovată. Ca urmare a acestui festival, au apărut noi manifestări culturale din județul Timiș, care au adoptat modelul „Lăzii cu zestre” atât în ceea ce privește organi-

zarea, cât și în ceea ce privește conținutul, activându-se un fel de micro rețele culturale prin care cultura tradițională devine „activă” în rândul comunităților rurale. Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș a urmărit de la o ediție, la alta a festivalului îmbunătățirea calității artistice și organizatorice, de asemenea a sprijinit metodic activitățile culturale din județ și zonele limitrofe, inclusiv comunitățile românești din afara granițelor țării. Festivalul concurs **Lada cu zestre a neamului** transpune limbajul complicat al politicilor culturale în practică într-un mod firesc, ca o evoluție naturală: de la o idee la un proiect și apoi în practică.

Alina MAFA

Ciprian Radovan – „Între Real și Oniric”

Între 8 și 27 septembrie a.c., Muzeul de Artă Timișoara a găzduit în sălile de la parterul Palatului Baroc, din Piața Unirii, Timișoara, expoziția „Între Real și Oniric” a maestrului Ciprian Radovan.

Expoziția, însoțită de catalogul omonim, a cuprins peste 100 de creații ale pictorului reveriilor, lucrările realizate în perioade diferite ale evoluției artistului, vizitatorii putând observa influențe

suprarealiste, neoexpresioniste, impresioniste, dar și elemente figurative și fantastice inspirate din basmele populare.

„Urmăresc [...] realizarea unei picturi de atmosferă. O pictură care se naște printr-un proces de devenire continuă, cu valorarea unor game și semne care cred cu modestie că îmi sunt proprii. [...] O nevoie de explicare a datelor realului conjugată cu persistența în subiectivitatea interpretărilor prin prisma memoriei afective.” (Ciprian Radovan, 1977)

Bogdan NĂDAȘTEAN

“Însemnări vizuale la Jimbolia”

În luna septembrie 2009, la Galeria Helios din Timișoara au expus nouă pictori, cinci graficieni și un ceramist, cu toții în cadrul expoziției colective “Însemnări vizuale la Jimbolia”, rod al Taberei naționale de creație desfășurată în micul oraș bănățean (pictură, grafică, ceramică).

Vernisarea expoziției a fost făcută de Ioan Szekernyés, președinte UAP Timișoara, invitați speciali-Sorin Nicodim, vicepreședinte al UAP Timișoara și scriitorul Dan Mircea Cipariu, curator fiind dna Alina Ondine Slimovschi.

Au fost prezenți cu lucrări valoroase Carmen Anutza (G), Pitești; Mihnea Baran (P), Bacău; Tar Bela (P), Timișoara; Costin Brăteanu (P), Timișoara; Maria Minodora Brăteanu (P), Timișoara; Anca Ciofărlă (P), București; Anca Iulia Ciucur (G), Timișoara, Alina Czerniejewski (P), München; Marian Dobre (P), București; Gheorghita Galan (P), Focșani; Horațiu Christian Pavelescu (G), Timișoara; Alina Ondine Slimovschi (P), Timișoara; Teophil Soltesz (C), Jimbolia; Florin Tomescu (G), Sibiu; Mihai Zgondoiu (G), București.

C. T.

EPSA - European Public Sector Award

Proiectul Consiliului Județean Timiș, intitulat „Centru Regional și Transfrontalier de Prevenire și Intervenție în caz de Inundații”, a fost selectat, urmând să i se decerneze un certificat EPSA 2009 pentru bună practică (EPSA - European Public Sector Award), în cadrul secțiunii „Noi forme de parteneriat”. Din peste 300 de aplicații din întreaga Europă, 20 au fost selectate pentru a primi premii de excelență, iar altele 40 le vor fi conferite certificate de bună practică. Decernarea va fi făcută în Olanda, la Maastricht, în perioada 4-6 noiembrie 2009. „Centrul Regional și Transfrontalier de Prevenire și Intervenție în caz de Inundații este un proiect finanțat de către Uniunea Europeană prin Programul Phare 2004 Cooperare Transfrontalieră România-Ungaria. Scopul proiectului, în valoare totală de 850.000 euro, a fost să creeze și să operaționalizeze, în județul Timiș, o structură instituțională și un sediu de coordonare-cooperare și suport logistic, la nivel transfrontalier și regional, pentru prevenirea, intervenția și pregătirea personalului pentru situațiile de inundații din județele Timiș, Arad, Bihor și județul maghiar Csongrad. Partenerii Consiliului Județean Timiș în acest proiect au fost Societatea de Utilitate Publică „Agenția de Dezvoltare Euroregională Dunăre – Criș – Mureș-Tisa”, Consiliul Județean Arad, Consiliul Județean Bihor, Direcția Apelor Banat Timișoara și Direcția Apelor Crișuri Oradea

J. L.

Consilii locale în dificultate

Prefectul de Timiș, Mircea Băcală, a ordonat juriștilor din instituție să verifice toate consiliile locale din județ, deoarece în mai multe comune și orașe nu au avut loc ședințe lunare ori dispozițiile luate nu au mai fost transmise spre legalizare către Instituția Prefectului. Conform legii, dacă timp de două luni nu au avut loc ședințe ordinare la nivelul Consiliilor Locale, acestea sunt pasibile de dizolvare și trebuie organizate noi alegeri. Hotărârile luate la ședințele CL trebuie transmise spre avizare la Prefectură în termen de zece zile. În Timiș, câteva consilii locale nu s-au întrunit cu lunile, așa că Mircea Băcală i-a amenințat cu dizolvarea.

„În comuna Saravale, nu s-au întrunit consilierii în perioada iulie-noiembrie 2008, din ianuarie-aprilie 2009 și nici în august-septembrie. Deci anul acesta, primarul a convocat consilierii numai de două ori și în ședințe extraordinare. Vom ataca în contencios modul de funcționare al acestui Consiliu Local și se va face o verificare, din ce motive nu s-au întâlnit. Avem situații similare la Parța, Voiteni, Checea, la Teremia Mare e deja în dizolvare”, a precizat prefectul Mircea Băcală. Conform acestuia, nicio decizie luată în acest an de Consiliul Local din orașul Receaș nu a ajuns pe masa juriștilor Prefecturii. „Cred că acest gen de situații se întâlnesc în multe comune. Din cauza volumului mare de muncă a juriștilor poate nu au apucat să verifice toate deciziile luate, dar am cerut să se facă o verificare a tuturor Consiliilor Locale, pentru că s-au luat decizii care au intrat în circuitul legal și trebuie să aibă aviz de legalitate de la Prefectură”, a mai adăugat Băcală. Prefectul a menționat că până acum a transmis tot felul de notificări și s-a rugat de primari să convoace ședințele ori să fie transmise hotărârile, dar a observat că nu mai merge cu vorba bună, așa că a decis să facă apel la instanță. Toate hotărârile de Consiliu Local care se referă la decizii legate de patrimoniu trebuie să fie verificate de către Serviciul Juridic din Instituția Prefectului.

A.S.

Orașul Timișoara poate deveni mai atractiv pentru turiști

Timișoara este percepută de către vizitatorii externi drept o destinație turistică interesantă, asta deși nu are parte de o promovare eficientă și nu este inclusă în programe naționale de publicitate. Acest fapt reiese dintr-un studiu sociologic efectuat la cererea Primăriei Timișoara. Cei care trec prin capitala Banatului rareori vin pentru ceva specific, ceva ce numai Timișoara are. Turiștii Timișoarei se împart în mod egal în turiști care vin în vacanță (51%) și cei care vin cu afaceri (49%). Cel mai des, ei vin cu trenul (46%), avionul (23%) și mașina (30%).

MAJORITATEA TURIȘTILOR SUNT ROMÂNI

Informațiile deținute de turiști înainte de a vizita Timișoara sunt, mai degrabă, informații cu caracter general, ei știind că este un oraș frumos, știu câte ceva despre arhitectură, dar au și informații specifice, legate de Revoluția din 1989, de exemplu. Aceste informații sunt obținute de pe internet sau de la prieteni. Din acest motiv, sociologii care au efectuat acest studiu au recomandat crearea unui clip publicitar care să definească atuurile Timișoarei și care să fie plasat pe paginile de internet cu trafic ridicat. De altfel, s-a constatat că un turist ajuns în Timișoara se confruntă cu probleme de informare: nu există hărți, broșuri, nu există niciun ghid turistic. Turiștii sunt deranjați și de aglomerație, de drumurile proaste și de mijloacele de transport în comun. Cel mai mult îi deranjează cerșetorii, 9% dintre respondenții sondajului efectuat de sociologi punctând acest aspect ca fiind unul negativ. Ca poartă de intrare în oraș, vizitatorii au parte de imagini neplăcute încă din gară, acest loc fiind pe lista cu buline negre. Trebuie menționat că cei mai mulți turiști care ajung în acest oraș sunt români, pe următorul loc fiind nemții (14%, conform sondajului).

La întrebarea "Ce ar trebui făcut în Timișoara ca să puteți practica tipul de turism pe care îl preferați?", 20% dintre cei chestionați au răspuns că ar trebui renovate clădirile istorice, 16% își doresc mai multe locuri de agrement, iar 10% și-ar dori să fie mai bine informați. 69% dintre turiști au afirmat că

se simt la Timișoara ca acasă, iar 17% consideră că acest oraș este unul periculos. 93% ar dori să existe un vaporas pe Bega, pe care să îl folosească. Cele mai notorii, apreciate și vizitate puncte ale Timișoarei sunt Catedrala, Piața Victoriei, Opera și Piața Unirii. Din păcate, nu sunt cunoscute aproape deloc Castelul Huniade, Felinarul, Muzeul Revoluției, Primăria veche, sinagogile și clădirile Art Noveau, adică unele din cele mai importante locuri din oraș. Turiștii află despre aceste puncte numai când ajung în oraș. Același studiu a relevat că cei care trec prin Timișoara ar fi interesați de un tur al orașului și ar plăti pentru asta în medie 10 lei sau trei euro. Studiul sociologic a fost efectuat pe 215 persoane, marja de eroare fiind de 6,8%.

SOLUȚII EXISTĂ

Analiza turismului timișorean s-a făcut în cadrul unui proiect implementat de Primăria Timișoara în parteneriat cu Organizația Comunală de Turism din Vârșeț (Serbia). Ca proiecte de interes major pentru o dezvoltare de impact din

punct de vedere turistic, s-au propus mai multe idei: reabilitarea spațiilor publice din centrul istoric, revitalizarea malurilor canalului Bega, reabilitarea ansamblului urban "Corso", reamenajarea Parcului Copiilor, revitalizarea Bastionului "Theresia" (proiect al Consiliului Județean, aflat în derulare). Pentru fiecare domeniu în parte s-au găsit mai multe soluții care ar duce la creșterea atractivității din punct de vedere turistic. Astfel, în privința patrimoniului, se dorește recondiționarea podurilor de peste Bega, refuncționalizarea Grădinii de Vară ca centru cultural, folosirea subsolurilor clădirilor pentru tot felul de activități culturale sau gastronomice, refuncționalizarea sinagogii din Cetate, modernizarea complexului Biserica Piaristă etc.

Ca lucrări de infrastructură, ar fi utilă o stație intermodală de transport public, crearea de legături cu transportul în comun către obiective turistice, construirea de parcări sub sau supraterane, amenajarea de parcări pentru auto-care, reluarea navigabilității pe Bega, modernizarea iluminatului public arhitectural, dezvoltarea unui sistem de indicatoare stradale, stabilirea zonelor pietonale. S-a propus chiar ca turiștii să nu mai plătească sistemul Telpark. Serviciile turistice ar putea fi promovate prin alte infocentre turistice din regiune. Un aspect important este și dezvoltarea unor oferte de cazare pentru turiștii cu buget redus, în acest context propunându-se extinderea campingului din Timișoara. Din punct de vedere cultural, oferta este destul de bogată în Timișoara, fiind multe evenimente care ar putea să atragă mai mulți turiști, dar care trebuie mai bine mediatizate și în afara județului. O idee a fost și introducerea unui card cu reduceri pentru elevi, studenți și turiști, care să cuprindă intrări la muzee, zoo, spectacole sau un tur de oraș. Printre măsurile de îmbunătățire a serviciilor turistice se mai remarcă demontarea "acvariului" din centrul Timișoarei, care obstrucționează vederea către Castelul Huniade și strică aspectul istoric al zonei centrale, dar și deschiderea turnului Catedrale, pentru belvedere, înființarea unui "Centru al Berii" în Piața Traian, pentru a da viață zonei, revitalizarea Muzeului Militar, promovarea tradițiilor etniilor care conviețuiesc în acest oraș etc.

Alina SABOU

Foto: Constantin DUMA

Șomajul în Timiș s-a dublat în primele opt luni

Directorul coordonator adjunct al Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM) Timiș, Mirela Teregovan, a declarat, vineri, în timpul întâlnirii Colegiului Prefectural la Prefectura Timiș, că numărul șomerilor înregistrați la finele lunii august s-a dublat, în Timiș, față de luna ianuarie a acestui an. Numărul șomerilor înregistrați în luna ianuarie, în județul Timiș, era de peste 6.200 de persoane, iar la sfârșitul lunii august, numărul acestora ajunsese la peste 12.900 de persoane. „Numărul de șomeri în luna august 2009 este mai mult decât dublu față de luna ianuarie a aceluiași an. Șomerii intrați în evidențe în această perioadă a fost de 19.822 de persoane, din care șomeri indemnizați - 10.664, iar neindemnizați - 9.158. Ieșirile înregistrate în aceeași perioadă se cifrează la 12.484 de persoane, din care șomeri indemnizați 3.271 și neindemnizați 9.214”, a spus Teregovan. Directorul coordonator adjunct al AJOFM a precizat că, în primele opt luni ale anului, agenția a organizat 25 de cursuri de formare profesională, la care au participat 563 de persoane, aproape 200 dintre ei reușind să își găsească un loc de muncă după absolvire.

A.S.

Proiecte de 525 milioane euro, depuse pentru finanțare

Un număr de 206 proiecte, cu o valoare totală a finanțării nerambursabile de aproape 525 milioane euro, au fost depuse, până la mijlocul lunii septembrie, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest în vederea solicitării de finanțare nerambursabilă prin Programul Operațional Regional 2007 - 2013. Alocarea financiară pentru Regiunea Vest este de aproape 440 milioane euro. Până în acest moment au fost contractate 50 de proiecte, valoarea finanțării nerambursabile a acestora fiind de 81 milioane euro, iar 84 de proiecte se află în diferite faze de evaluare și selecție sau în faza precontractuală, având o valoare totală a finanțării nerambursabile de peste 341 milioane euro. Cele mai multe fonduri au fost cerute pentru sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor, 79 de proiecte, din care au fost contractate 39 proiecte, cu o valoare nerambursabilă de 3,42 milioane euro. Pe locul al doilea se află solicitări pentru modernizarea drumurilor județene: 52 de proiecte, din care au fost deja contractate opt, cu o valoare de peste 65 de milioane de euro.

A.S.

MIC ATLAS ADMINISTRATIV AL JUDEȚULUI TIMIȘ

COMUNA PESAC - ANUL 2009

- 1. Sediul consiliului local:** Pesac nr.360, telefon/fax 0256 382286
- 2. Adresă pagină internet:** www.primariapesac.ro
- 3. Primar:** Toma Cornel
- 4. Repere istorice:**
- 16 noiembrie 1768 - prima atestare documentară a satului Pesac; este întemeiat de familia de români plecate din comuna învecinată, Sânpetru Mare, datorită revărsărilor repetate ale râului Aranca;
 - 1806 - este zidită biserica ortodoxă română din Pesac;
 - comuna Pesac a fost reînființată în baza Legii nr.369/2007, prin desprinderea de comuna Periam.
- 5. Populația stabilă la 1 iulie 2008** - total = 2100 persoane, din care:
- masculin = 1030 persoane
 - feminin = 1070 persoane
- 6. Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007** = 797
- 7. Numărul și denumirea satelor componente** = 1: Pesac.
- 8. Rețeaua de drumuri județene și comunale:**
- a) Natura drumurilor și lungimea acestora:
- DJ 692 = 4,9 km;
 - DC 28 = 1,0 km
- 9. Număr posturi în primărie** - total = 24, din care:
- funcționari publici = 13
 - personal contractual = 11
- 10. Număr consilieri** = 11
- 11. Asocieri la nivelul județului și al țării:**

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri Timiș - ADID;
- 12. Obiective și investiții propuse a se realiza:**
- Colectarea și gestionarea deșeurilor menajere în localitatea Pesac;
 - Accesare proiect cu fonduri europene, pentru rețea alimentare cu apă, canalizare, stație de epurare, reabilitare cămin cultural în localitatea Pesac.
- 13. Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (nr. dosare pentru ajutoare sociale)** = 20
- 14. Instituții școlare:**
- Școala generală cu clasele I-VIII Pesac;
 - Grădinița cu program normal Pesac.
- 15. Instituții sanitare:**
- Dispensar medical: Pesac;
 - Farmacie umană: Pesac.
- 16. Instituții culturale:**
- Cămin cultural: Pesac.
- 17. Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:**
- Biserica Ortodoxă Pesac (1806);
 - Biserica Catolică Pesac;
 - Biserica Baptistă Pesac (1990);
 - Biserica Penticostală Pesac (1990).
- 18. Ruga și alte manifestări cultural-religioase:**
- Ruga în localitatea: Pesac (15 august - Sf. Maria Mare).

COMUNA SARAVALE - ANUL 2009

- 1. Sediul consiliului local:** Saravale nr.174, telefon 0256 376665, fax 0256 376603
- 2. Adresă pagină internet:** www.primariaonline.ro/primarii/Timis/index.php?primarie=26
- 3. Primar:** Petrișor Liviu
- 4. Repere istorice:**
- Existența omului pe aceste meleaguri se pierde în cele mai îndepărtate timpuri. Ceramica și diferite alte obiecte de lut și bronz descoperite la Periam, Saravale, Pesac, Satu Mare, Tomnatic, Cenad sunt mărturie a unei civilizații înaintate și ne îndreptățeste să credem că pe aceste teritorii amintite, au fost așezări omenești în epoca bronzului, sau după unele susțineri, chiar în epoca neolitică târzie;
 - Prima mențiune documentară a localității Saravale, potrivit istoricului dr.Samu Borovszky datează tocmai din perioada de formare a evului mediu. Acest istoric precizează că în anul 1333 a fost una din așezările însemnate ale acestor ținuturi. Același autor arată că parohiile din Sânnicolau Mare, Cenad, Saravale (2 parohii), Valcani, Igrîș, Periam, prin anii 1332-1334 erau trecute în registrele de dare ale episcopiei romano-catolice din Cenad;
 - În anii 1333-1335 localitatea se numea Zarafola, în anii 1655 Szarafalu, în 1723 Szaravolla, în anul 1851 Szaravika. Turcii la un recensământ al pământului din anii 1557-1558 au numit-o Csaranola. Romanii au numit-o Sarafola, denumire care mai este folosită și astăzi de unii locuitori. Denumirea de Saravale, se păstrează din 1926, 11 septembrie, când în consiliul comunal se hotărăște unanim ca pe viitor localitatea să aibă această denumire.
 - Tradiția adânc înrădăcinată în popor spune că bazele acestei așezări au fost puse de coloniștii romani, care ajungând în aceste părți ale Daciei, în amurgul unei zile, spre „sara” au poposit în această „vale” udată de apele Arancai și încântați de frumusețea locului, i-au dat numele de Saravale (Seara-n vale);
 - Localitatea se află la o distanță de 68 km față de reședința de județ și la 9 km de Sânnicolau Mare, orașul cel mai apropiat. Este amplasată în vecinătatea județului Arad, cu care se mărginește la nord prin râul Mureș, tot la nord se mărginește pe o distanță de 2 km cu Ungaria, graniță formată de râul Mureș;
 - Comuna Saravale a fost reînființată în baza Legii nr.84/2004, prin desprinderea de comuna

- Sânpetru Mare.
- 5. Populația stabilă la 1 iulie 2008**
- total = 2609 persoane, din care:
 - masculin = 1278 persoane
 - feminin = 1331 persoane
- 6. Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007** = 776
- 7. Numărul și denumirea satelor componente** = 1: Saravale
- 8. Rețeaua de drumuri județene și comunale:**
- a) Natura drumurilor și lungimea acestora:
- DC 251 = 0,8 km
- 9. Număr posturi în primărie** - total = 33, din care:
- funcționari publici = 8
 - personal contractual = 25
- 10. Număr consilieri** = 11
- 11. Asocieri la nivelul județului și al țării:**
- Asocieri cu SC Aquatim SA pentru infrastructura apă-canal.
- 12. Obiective și investiții propuse a se realiza:**
- Proiect integrat: realizare asfaltare drumuri, realizare rețea apă-canal, stație de tratare a apei, stație de epurare.
- 13. Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (nr. dosare pentru ajutoare sociale)** = 73
- 14. Piețe - târguri:**
- Târg mixt Saravale - săptămânal = sâmbătă.
- 15. Instituții școlare:**
- Școala generală cu clasele I-VIII : Saravale;
 - Școala primară cu clasele I-IV: Saravale;
 - Grădinița cu program normal: Saravale.
- 16. Instituții sanitare:**
- Cabinet medical: Saravale;
 - Cabinet stomatologic: Saravale;
 - Farmacie umană: Saravale.
- 17. Instituții culturale:**
- Cămin cultural: Saravale.
- 18. Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:**
- Biserica Ortodoxă Română Saravale;
 - Biserica Ortodoxă Sărbă Saravale;
 - Biserica Catolică Saravale;
 - Biserici penticostale: Saravale (două).
- 19. Ruga și alte manifestări cultural-religioase:**
- Ruga și hramul bisericii ortodoxe române: Saravale (21 mai - Sf. Constantin și Elena);
 - Ruga și hramul bisericii ortodoxe sârbe: Saravale (22 mai).

COMUNA SÂNPETRU MARE- ANUL 2009

- 1. Sediul consiliului local:** Sânpetru Mare nr.1, telefon/fax 0256 376001; 0256 376177
- 2. Adresă pagină internet:** www.e-primarii.ro/~sanpetrumare ; www.primariaonline.ro/primarii/Timis/index.php?primarie=15
- 3. Primar:** Popovici Viorel
- 4. Repere istorice:**
- 1333 - consemnarea documentară a faptului că localitatea era locuită de români;
 - 1404 - în localitate se așează populație sârbă;
 - 1748 - se stabilesc coloniști români din Ardeal și apoi germani;
 - 1860 - mari inundații la Igrîș;
 - Igrîș (1179), fostă reședință de comună, localitate românească cu vechi consemnări documentare.
- 5. Populația stabilă la 1 iulie 2008** - total = 3340 persoane, din care:
- masculin = 1654 persoane
 - feminin = 1686 persoane
- 6. Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007** = 1385
- 7. Numărul și denumirea satelor componente** = 2: Sânpetru Mare și Igrîș.
- 8. Rețeaua de drumuri județene și comunale:**
- a) Natura drumurilor și lungimea acestora:
- DJ 682 = 13,65 km; DJ 682E = 9,3 km;
 - DC 25 = 7,7 km; DC 28 = 4,8 km; DC 29 = 8,3 km
- b) Natura drumurilor și distanța în km între centrul unității administrativ-teritoriale și localitățile aparținătoare:
- DJ 682E Sânpetru Mare-Igrîș = 10,0 km
- 9. Număr posturi în primărie** - total = 31, din care:
- funcționari publici = 9
 - personal contractual = 22
- 10. Număr consilieri** = 13
- 11. Înfrățiri, colaborări cu localități din afara țării:**
- Colaborare pe linie culturală - „Interferențe Culturale”, schimb cultural cu Școala din Gudurița-Vârșet-Serbia;
 - Asocieria Microregiunii Sânnicolau Mare (Primăria Sânnicolau Mare, Lovrin, Cenad, Sânpetru Mare, Beba Veche) cu „Microregiunea Mako-Ungaria”.
- 12. Asocieri la nivelul județului și al țării:**
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Interes General cu sediul în comuna Periam, alături de Consiliul local al comunei Variaș.
- 13. Obiective și investiții propuse a se realiza:**
- Elaborarea proiectelor privind alimentarea cu apă și canalizarea localităților Sânpetru Mare și Igrîș;

- Amenajarea unei stații de epurare;
 - Proiect de introducere a gazului metan;
 - Pietruirea și asfaltarea străzilor comunale;
 - Proiect de amenajare a zonei turistice în Lunca Mureșului;
 - Realizarea acțiunilor cuprinse în Agenda culturală pe anul 2009;
 - Executarea P.U.G.;
 - Proiecte (P.U.Z., P.A.T.) pentru infrastructură - reparații cămin cultural; biblioteca comunală;
 - Construirea unei biserici și a unei săli de sport.
- 14. Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (nr. dosare pentru ajutoare sociale)** = 13
- 15. Piețe - târguri:**
- Piață agroalimentară Sânpetru Mare-săptămânal = sâmbătă;
 - Piață agroalimentară Igrîș-săptămânal = miercuri.
- 16. Instituții școlare:**
- Școli generale cu clasele I-VIII: Sânpetru Mare și Igrîș;
 - Grădinițe cu program normal: Sânpetru Mare și Igrîș.
- 17. Instituții sanitare:**
- Cabinete medicale: Sânpetru Mare (trei) și Igrîș;
 - Punct farmaceutic: Sânpetru Mare;
 - Dispensar sanitar-veterinar: Sânpetru Mare.
- 18. Instituții culturale:**
- Cămine culturale: Sânpetru Mare și Igrîș;
 - Biblioteca comunală: Sânpetru Mare.
- 19. Baze sportive și de agrement:**
- Terenuri de fotbal: Sânpetru Mare și Igrîș.
- 20. Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:**
- Biserici ortodoxe române: Sânpetru Mare (1940) și Igrîș (1819);
 - Biserica Ortodoxă Sărbă Sânpetru Mare (1779);
 - Biserica Romano-Catolică Sânpetru Mare;
 - Biserica Greco-Catolică Igrîș;
 - Biserici penticostale: Sânpetru Mare (2004) și Igrîș (1992);
 - Biserica Baptistă Igrîș.
- 21. Rugi și alte manifestări cultural-religioase:**
- Ruga și hramul bisericii ortodoxe-române: Sânpetru Mare (23 aprilie - Sf. Gheorghe) și Igrîș (8 noiembrie - Sf. Arhangheli Mihail și Gavril);
 - Ruga și hramul bisericii ortodoxe-sârbe Sânpetru Mare (22 mai).

COMUNA TOMNATIC - ANUL 2009

- 1. Sediul consiliului local:** Tomnatic nr.258, telefon/fax 0256 374243
- 2. Adresă pagină internet:** www.primariaonline.ro/primarii/Timis/index.php?primarie=28
- 3. Primar:** Miculescu Dănuț
- 4. Repere istorice:**
- localitatea este atestată documentar, în urmă cu peste 250 de ani ca urmare a așezării pe vatra actualei localități a populației germane, după eliberarea Banatului de sub dominația otomană;
 - anterior acestei perioade a existat o comunitate de romani și sârbi, iar ulterior au fost colonizați locuitorii din zona Alsacia-Lorena, preponderent francezi, fapt ce explică numele de familie de origine franceză, familii ce există și în prezent în localitate;
 - ocupația principală a locuitorilor acestei localități a fost și este agricultura și viticultura;
 - comuna Tomnatic a fost reînființată în baza Legii nr.84/2004, prin desprinderea de comuna Lovrin.
- 5. Populația stabilă la 1 iulie 2008** - total = 3143 persoane, din care:
- masculin = 1551 persoane
 - feminin = 1592 persoane
- 6. Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007** = 1049
- 7. Numărul și denumirea satelor componente** = 1: Tomnatic
- 8. Rețeaua de drumuri județene și comunale:**
- a) Natura drumurilor și lungimea acestora:
- DC 9 = 3,4 km; DC 11 = 3,5 km; DC 25 = 5,0 km
- 9. Rețeaua de alimentare cu apă pe localități,** în km: - Tomnatic = 17 km
- 10. Număr posturi în primărie** - total = 14, din care:
- funcționari publici = 9
 - personal contractual = 5
- 11. Număr consilieri** = 13

- 12. Asocieri la nivelul județului și al țării:**
- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Timiș”;
 - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Gottlob-Tomnatic;
 - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri Timiș.
- 13. Obiective și investiții propuse a se realiza:**
- Modernizare drumuri comunale în localitatea Tomnatic;
 - Amenajare Școala Generală cu clasele I-VIII Tomnatic;
 - Amenajare bază sportivă;
 - Construire cămin cultural.
- 14. Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (nr. dosare pentru ajutoare sociale)** = 52
- 15. Piețe - târguri:**
- Piață agroalimentară - săptămânal = sâmbătă.
- 16. Instituții școlare:**
- Școala generală cu clasele I-VIII: Tomnatic;
 - Grădinița cu program normal: Tomnatic.
- 17. Instituții sanitare:**
- Cabinet medical uman: Tomnatic;
 - Cabinet sanitar-veterinar: Tomnatic.
- 18. Instituții culturale:**
- Biblioteca comunală: Tomnatic
- 19. Baze sportive și de agrement:**
- Baza Sportivă „Unirea” Tomnatic.
- 20. Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:**
- Biserica Ortodoxă Tomnatic (1947);
 - Biserica Greco-Catolică Tomnatic (1940);
 - Biserica Penticostală Tomnatic (1948).
- 21. Ruga și alte manifestări cultural-religioase:**
- Ruga în localitatea: Tomnatic (8 septembrie - Sf. Maria Mică).

Înființarea Companiei Aeroportuare Banat, analizată de Ministerul Transporturilor

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (MTI) va avea, în prima parte a anului viitor, un studiu de fezabilitate referitor la intenția de înființare a Companiei Aeroportuare Banat. Decizia a fost luată în cadrul unei întâlniri care a avut loc la Timișoara, la începutul lunii septembrie, în prezența autorităților locale din Timiș și Arad. La întâlnirea cu secretarul de stat din MTI, Marin Anton, au participat primarul Timișoarei, Gheorghe Ciuhandu, președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiuc, și cei doi vicepreședinți, președintele Consiliului Județean Arad, Nicolae Ioțcu, viceprimarul Aradului, Geanina Pistru, și directorii aeroporturilor din Arad și Timișoara.

“Am hotărât împreună să demarăm un studiu de fezabilitate care să ne arate dacă se va realiza și dacă este oportună înființarea unei companii în domeniul transporturilor aeriene în regiunea Banat. O să demarăm procedura de atribuire a acestui studiu de fezabilitate și probabil că în anul următor vom avea un studiu de fezabilitate. Anul următor vom veni cu un studiu pe masă, prin februarie, martie”, a spus secretarul de stat Marin Anton. După finalizarea studiului, toate părțile - autoritățile locale arădene și timișene și reprezentanții ministerului - vor analiza datele relevante de studiu și numai apoi se va decide dacă această companie se va face sau nu. Conform lui Anton, dacă una dintre părți nu va fi de acord cu rezultatele

studiului, discuțiile încetează. “Concluzia discuțiilor este că există interes pentru o dezvoltare regională a aeroportului. După ce se va finaliza studiul de fezabilitate, se va face o analiză foarte clară, care va intra în discuții la consiliile județene și la consiliile locale din Timișoara și Arad”, a precizat președintele CJ Timiș, Constantin Ostaficiuc. Înființarea Companiei Aeroporturilor Banat, care să cuprindă aeroporturile din

Timișoara și Arad, este pe agenda de lucru a Ministerului Transporturilor. Consiliul Local Timișoara a refuzat fuziunea, dar și-a exprimat dorința de a deveni acționar în aeroport, la fel cum au făcut și consilierii județeni din Timiș.

A.S.

Foto: Constantin DUMA

Finanțare PHARE CBC România – Ungaria

Agenția de Dezvoltare Economico – Socială a județului Timiș a finalizat proiectul intitulat „Sprijinirea autorităților publice locale din județul Timiș în vederea pregătirii și elaborării proiectelor de dezvoltare economico-socială locală și a accesării finanțărilor din cadrul Programului Operațional de Cooperare Transfrontalieră România – Ungaria 2007 - 2013” (contract de grant RO – 2006 / 018 – 446.01.01.02.03) și finanțat prin Programul România– Ungaria, PHARE CBC 2006 / INTERREG III A.

Obiectivul principal al proiectului a fost îmbunătățirea capacității de absorbție a fondurilor europene la nivelul administrațiilor publice locale din județul Timiș, prin promovarea oportunităților de finanțare oferite de Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007 – 2013.

Proiectul s-a desfășurat în parteneriat cu Societatea de Utilitate Publică – Agenția de Dezvoltare a Euroregiunii Dunăre-Criș-Mureș-Tisa (DKMT) din Szeged (Ungaria), în calitate de partener transfrontalier. Bugetul total alocat al proiectului a fost de 72.601 euro, din care autoritatea contractantă a finanțat suma de 65.196 euro, iar contribuția proprie a ADETIM a fost de 7.405 Euro.

Printre rezultatele concrete obținute se numără organizarea unor seminarii de informare în localități din județul Timiș, având drept tematică Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră Ungaria–România 2007-2013. În urma seminariilor și a consultanței ulterioare acordate de către ADETIM celor interesați s-au elaborat fișe de proiect care vor putea fi folosite de către administrațiile publice locale ale județului Timiș la accesarea finanțărilor oferite de programul menționat.

Seminarul de evaluare finală a avut loc în data de 11.08.2009, în Sala de Consiliu a Palatului Administrativ din Timișoara. Detalii despre acest eveniment pot fi oferite la sediul ADETIM din Timișoara, Blv. Revoluției din 1989 nr. 17, etaj IV, telefon 0040 – 256 – 494131, persoană de contact:

Delia FRANȚIU, manager de proiect

Proiecte importante la ADETIM

Agenția de Dezvoltare Economico-Socială Timiș (ADETIM) are în derulare câteva proiecte importante pentru creșterea competitivității economiei regionale. Unul din aceste proiecte, aflat în faza finalizării studiului de fezabilitate, este “Centru Intermodal Regional de Transport Marfă Timișoara”, derulat în cadrul Programului România-Serbia Phare CBC 2006. Parteneri ai Consiliului Județean în acest proiect sunt Primăria Timișoara și municipalitatea din Zrenjanin. Practic, acest proiect urmărește dezvoltarea unui parteneriat transfrontalier între România și Serbia, centrul intermodal de mărfuri urmând să deservească agenții economice din Regiunea de Vest a României și Serbia, pe o rază de 300 km.

Centrul intermodal este un concept nou în România, dar este foarte popular în restul Europei. Pentru funcționarea sa este nevoie de rețea de transport rutier, conectată direct la drumurile naționale, rețea de cale ferată, utilități publice, spații de depozitare, platforme, parcuri de garare și locuri de desfacere a mărfurilor, utilaje de manevrare, dar și o clădire pentru funcționarea administrativă. Acest centru intermodal se va adresa producătorilor de bunuri și mărfuri care necesită transport pe o distanță mai mare de 300 km, agenților economici cu activitate specializată în transporturi rutiere, feroviare, aeriene și fluviale, agenților economici cu flux mare de materii prime și produse finite ori au ca obiect de activitate distribuția și desfacerea de mărfuri. Pot intra în activitatea din centrul intermodal și autoritățile locale interesate în dezvoltarea activității economice a regiunii. Operatorul centrului va fi un privat, care va fi ales prin licitație publică, asta

în cazul în care va fi o investiție realizată în parteneriat cu un operator preselectat.

Dezvoltarea economică transfrontalieră va fi realizată și prin funcționalizarea Parcului Industrial “Triplex Confinium”, care se dorește a fi realizat la Beba Veche, la granița cu Ungaria și Serbia. Proiectul ADETIM are studiul de fezabilitate terminat și își propune realizarea unei infrastructuri specializate de suport a afacerilor de tip parc industrial, cu locații definite de fiecare parte a frontierei, în suprafețe echilibrate, de circa 35 de hectare, care să funcționeze integrat. Proiectul ar urma să crească nivelul investițiilor străine directe în zona de graniță, dar și creșterea numărului de persoane care activează în sectorul agricol. Acum nu există niciun fel de infrastructură de afaceri în zona Beba Veche, iar autoritățile nu pot crea singure mediul prielnic pentru atragerea de investitori.

În parteneriat cu Serbia s-a mai lucrat la un proiect: “Centru de Consultanță pentru IMM-uri”, menit aceluiași scop: dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de afaceri din zona transfrontalieră. Acest centru ar furniza servicii specializate de suport în afaceri și asistență profesională pentru întreprinderile mici și mijlocii din zona de graniță a Timișului.

Alina SABOU

PARTENERIAT TIMIȘ-BOBLINGEN

Președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiuc, a avut la începutul lunii septembrie 2009, la sediul Palatului Administrativ, o întrevvedere cu o delegație din Böblingen, condusă de președintele respectivului județ, Roland Bernhard, întâlnire la care a luat parte și consilierul președintelui, ing. Marius Popovici. În mai 2010 se împlinesc 10 ani de la semnarea protocolului de colaborare între județele Timiș și Böblingen. „Acest parteneriat este foarte important pentru noi, doresc să vă mulțumesc pentru buna colaborare, care, cred eu, poate fi dezvoltată în continuare”, a subliniat Constantin Ostaficiuc. Cei doi președinți au convenit în cadrul întâlnirii de astăzi să desemneze un grup de consilieri județeni din cele două administrații, care să lucreze împreună la dezvoltarea acestui parteneriat și la identificarea de proiecte comune.

Reprezentantul Organizației de prietenie Timiș- Böblingen a precizat că au adus, pentru elevi din Timiș, 500 de ghiozdane. „Pe lângă rechizite școlare, acestea conțin și câte o scrisoare a unui elev din Böblingen. Există astfel posibilitatea ca între elevii din Timiș și Böblingen, să se stabilească relații de prietenie”, a spus șeful Organizației de prietenie Timiș-Böblingen, Martin Hage.

J. L.

Școala anuală de vară:

„Apa – angajamentul pentru viitorul nostru”

ARE-Adunarea Regiunilor Europei organizează în fiecare an, în ultima săptămână a lunii august, Școala de Vară. În 2009, Școala de Vară a avut loc în Spania la Valencia, în perioada 24-29 august și a avut ca tematică „Apa – angajamentul pentru viitorul nostru”. La eveniment, din partea Consiliului Județean Timiș a participat vicepreședintele Adam Crăciunescu.

Ajunsă la cea de-a 14-a ediție, acțiunea a reunit 170 de participanți din 56 de regiuni europene și 26 de țări – politicieni, specialiști în domeniu, reprezentanți ai județelor/regiunilor membre ale Adunării Regiunilor Europei.

Școala de vară a avut ca scop creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește evoluțiile care afectează resursele de apă și modul de gestionare a acestora, schimburi de bune practici între administrațiile pu-

blice din diferite regiuni, elaborarea unei Carte europene regionale pentru apă, vizând administrarea și comunicarea aspectelor legate de resursele de apă. Creată în 1988, Adunarea Regiunilor Europei reprezintă vocea politică a regiunilor și este un partener important al instituțiilor europene și internaționale în toate aspectele de competență regională. ARE promovează principiul subsidiarității și al democrației, fiind constituită din 250 de regiuni membre din 30 de state europene.

Lucrările ARE sunt organizate în jurul a trei misiuni:

- Comisia economică și de dezvoltare regională
- Comisia pentru politică socială și sănătate publică
- Comisia pentru cultură, educație și cooperare interregională.

J. L.